

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ,
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ
2014-2020



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ
ΤΟ ΕΥΡΑΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ,
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ
ΤΗΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014-2020

1η Έκδοση: 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I	ΣΚΟΠΟΣ	3
II	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	5
III	ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ	6
IV	ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	7
V	ΟΡΟΙ/ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	9
VI	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	19
VII	ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ	20
VIII	ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ	36
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - Ενδεικτικά Πρότυπα Έντυπα	40

I. ΣΚΟΠΟΣ

Με βάση το Άρθρο 65 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, η επιλεξιμότητα των δαπανών στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 καθορίζεται βάσει εθνικών κανόνων, λαμβάνοντας υπόψη τους ειδικούς κανόνες που θεσπίζονται είτε στον ως άνω Κανονισμό είτε στους ειδικούς Κανονισμούς για κάθε Ταμείο. Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να καθορίσει το γενικό πλαίσιο επιλεξιμότητας δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ή αλλιώς «τα Ταμεία»), καθώς και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 στα πλαίσια των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή», «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη» και «ΘΑΛΑΣΣΑ».

Ανάλογα με τη φύση και το είδος της κάθε κατηγορίας έργων, οι κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών που παρουσιάζονται στο παρόν έγγραφο είναι δυνατόν να εξειδικεύονται περαιτέρω ή να υιοθετούνται αυστηρότεροι κανόνες ή ακόμα και να αποκλείονται κάποιοι. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε εξειδίκευση ή υιοθέτηση αυστηρότερων κανόνων καθορίζεται στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων (ή σε σχετικούς Οδηγούς Εφαρμογής για τους Δικαιούχους) που εκδίδει η Διαχειριστική Αρχή ή ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας.

Το παρόν έγγραφο, στο οποίο αποσαφηνίζονται επίσης οι πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών της ΕΕ που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών, αποσκοπεί στο να καταστεί ένα χρήσιμο εργαλείο για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, δηλαδή τη Διαχειριστική Αρχή, τους Ενδιάμεσους Φορείς, τους Δικαιούχους και την Αρχή Πιστοποίησης, κατά την εξάσκηση των καθηκόντων τους σε σχέση με το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων καθώς και με την επαλήθευση των δαπανών τους.

Αναλυτικότερα, οι στόχοι του οδηγού αυτού είναι οι εξής:

- Διαμόρφωση του πλαισίου επιλεξιμότητας των δαπανών για τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο την προγραμματική περίοδο 2014-2020 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή».
- Διαμόρφωση του πλαισίου επιλεξιμότητας των δαπανών για τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής την προγραμματική περίοδο 2014-2020 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη».
- Διαμόρφωση του πλαισίου επιλεξιμότητας των δαπανών για τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας την

προγραμματική περίοδο 2014-2020 στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΘΑΛΑΣΣΑ».

- Υποστήριξη των Δικαιούχων για την υποβολή προτάσεων έργων.
- Υποβοήθηση στην αξιολόγηση και ένταξη των έργων.
- Υποβοήθηση των αρχών/φορέων κατά τη διενέργεια των επαληθεύσεων.
- Παράθεση των σχετικών κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

II. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για την κατάρτιση του παρόντος εγγράφου ακολουθήθηκε η εξής μεθοδολογική προσέγγιση:

- Τα κριτήρια και οι κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών προέκυψαν από την επεξεργασία των κειμένων των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν στα Ταμεία (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Ταμείο Συνοχής και Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, και εφαρμόζονται με την επιφύλαξη αυτών.
- Οι κανόνες καθορίστηκαν μετά από συνεργασία της Διαχειριστικής Αρχής, της Αρχής Πιστοποίησης και των Ενδιάμεσων Φορέων. Σημειώνεται ότι μπορεί να εξεταστεί η περίπτωση υιοθέτησης αυστηρότερων κανόνων ή ακόμα και ο αποκλεισμός κάποιων από τους ισχύοντες κανόνες επιλεξιμότητας.
- Λήφθηκαν υπόψη οι επιλέξιμες δραστηριότητες όπως περιγράφονται στους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα σχετικά Επιχειρησιακά Προγράμματα με βάση τις οποίες καθορίζονται επακριβώς οι επιλέξιμες κατηγορίες έργων και δαπανών σε κάθε Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων. Σημειώνεται ότι η επιλεξιμότητα των δραστηριοτήτων αποτελεί προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των έργων και κατ' επέκταση των δαπανών.

III. ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Ο οδηγός επιλεξιμότητας έχει συνταχθεί σε πλήρη συμβατότητα με το κανονιστικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ταμείου Συνοχής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας. Οι κυριότεροι κανονισμοί που αναφέρονται μεταξύ άλλων και στην επιλεξιμότητα των δαπανών είναι οι πιο κάτω:

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006».
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 «σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο “Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση” και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006».
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 «σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006».
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 «για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου».
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθ. 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ. 791/2007 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».
- Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 531/2015 της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2014 «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τον καθορισμό των δαπανών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, προκειμένου να βελτιωθεί η υγιεινή, η υγεία, η ασφάλεια και οι εργασιακές συνθήκες για τους αλιείς, η προστασία και η αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, η άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής και η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών.

IV. ΕΠΙΠΕΔΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Η έννοια της επιλεξιμότητας είναι ευρεία και εκφράζεται σε όλο το φάσμα της παρέμβασης των Ταμείων και του ΕΤΘΑ. Η εφαρμογή των κανόνων επιλεξιμότητας γίνεται διαδοχικά σε μια σειρά από επίπεδα, τα ακόλουθα:

➤ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Με βάση τις στρατηγικές κατευθύνσεις του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου της ΕΕ για την προώθηση μιας έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, τα κράτη μέλη ετοιμάζουν σε εθνικό επίπεδο μία Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης η οποία εγκρίνεται από την Επιτροπή και αποτελεί το πλαίσιο για την αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) μέσω της κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

➤ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΕΠ)

Στη βάση της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης, τα κράτη μέλη εκπονούν Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) που εγκρίνονται και υιοθετούνται από την Επιτροπή. Τα ΕΠ περιέχουν πληροφορίες σε επίπεδο προτεραιοτήτων (Αξόνων Προτεραιότητας για τα ΕΠ των Ταμείων και Προτεραιότητες της Ένωσης για το ΕΠ του ΕΤΘΑ), επισημαίνοντας τις πλέον σημαντικές δράσεις που αναμένεται να συγχρηματοδοτηθούν.

➤ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ

Μεγάλα Έργα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 100 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013, ονομάζονται τα έργα με συνολικό επιλέξιμο κόστος άνω των πενήντα εκατ. ευρώ (€50.000.000) που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής. Στην περίπτωση έργων που συνεισφέρουν στο Θεματικό Στόχο 7: «Προώθηση των Βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων», μεγάλα έργα ορίζονται τα έργα συνολικού επιλέξιμου κόστους άνω των €75.000.000. Η συγχρηματοδότηση των μεγάλων έργων αποφασίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά την υποβολή των απαραίτητων πληροφοριών για το έργο από το κράτος - μέλος ή μετά την κοινοποίηση στην Επιτροπή από το κράτος - μέλος της Απόφασης Ένταξης του έργου και της εξέτασης ποιότητας των απαραίτητων πληροφοριών για το έργο από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.

➤ ΕΡΓΑ

Επιλεξιμότητα ενός έργου είναι το δικαίωμα που αποκτά για χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος με τη συμμετοχή τόσο των πόρων της ΕΕ όσο και των εθνικών πόρων. Οι επιλέξιμες κατηγορίες έργων και οι επιλέξιμοι δυνητικοί Δικαιούχοι καταγράφονται επακριβώς στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων σύμφωνα με τις πρόνοιες του Επιχειρησιακού Προγράμματος και των σχετικών Κανονισμών της ΕΕ. Το δικαίωμα για συγχρηματοδότηση αποκτάται με την ένταξη του έργου σε ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με βάση τα κριτήρια και τη μεθοδολογία αξιολόγησης που εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διαδικασίες αξιολόγησης και ένταξης που εκδίδει η Διαχειριστική Αρχή.

Οι διαδικασίες υλοποίησης του έργου θα πρέπει να είναι σύμφωνες με το εθνικό και ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο και να συνδέονται άμεσα με την οικονομική και φυσική ολοκλήρωση του έργου, στα πλαίσια των όρων χρηματοδότησης που καταγράφονται στην Απόφαση Ένταξης του Έργου. Η ένταξη των έργων σε Σχέδια Χορηγιών γίνεται από τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης, τους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών και τις διαδικασίες που καθορίζονται στο συγκεκριμένο Σχέδιο και εγκρίνονται από τη Διαχειριστική Αρχή. Για το κάθε έργο που εντάσσεται σε Σχέδιο Χορηγιών εκδίδεται από τον ΕΦ και συνυπογράφεται με τον Δικαιούχο Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης, η οποία επέχει θέση Απόφασης Ένταξης.

➤ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Η εκτέλεση του έργου (εκτός των έργων σχεδίων χορηγιών) σχεδιάζεται και υλοποιείται από το Δικαιούχο μέσω της ανάληψης νομικών δεσμεύσεων προς τρίτους ή με αυτεπιστασία (εκτέλεση με ίδια μέσα). Σε καμιά περίπτωση ο σχεδιασμός αυτός δεν μπορεί να οδηγεί σε κατατμήσεις για να αποφεύγεται η τήρηση των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Οι συμβάσεις πρέπει να αναφέρονται άμεσα στο φυσικό αντικείμενο του έργου. Η ευθύνη για τη σύναψη και υλοποίηση των συμβάσεων ανήκει στους Δικαιούχους.

➤ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι δαπάνες πρέπει να έχουν άμεση σχέση με το αντικείμενο που χρηματοδοτείται και να είναι στα πλαίσια των κανόνων επιλεξιμότητας. Την ευθύνη για τη διενέργεια των δαπανών έχουν οι Δικαιούχοι των έργων και για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας και την επαλήθευσή τους η Διαχειριστική Αρχή ή οι αρμόδιοι Ενδιάμεσοι Φορείς.

V. ΟΡΟΙ/ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Ορισμένα γενικά θέματα που προκύπτουν από σχετικές πρόνοιες των Κανονισμών της ΕΕ ή/και το περιεχόμενο του Επιχειρησιακού Προγράμματος και επηρεάζουν μέρος ή και την ολότητα των επιλέξιμων δαπανών των έργων, αναφέρονται πιο κάτω:

➤ ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΡΓΑ

Επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία είναι τα έργα που αφορούν σε θεματικούς στόχους, επενδυτικές προτεραιότητες, ειδικούς στόχους και δράσεις που καθορίζονται στους ειδικούς κανονισμούς των Ταμείων και επιλέγονται σύμφωνα με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία αξιολόγησης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ.

Επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση από το ΕΤΘΑ είναι τα έργα που αφορούν σε Προτεραιότητες της Ένωσης, Θεματικούς Στόχους, Ειδικούς Στόχους, Μέτρα και δράσεις που καθορίζονται στον ειδικό κανονισμό του ΕΤΘΑ και επιλέγονται σύμφωνα με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία αξιολόγησης που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ.

➤ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Δαπάνες επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία ή το ΕΤΘΑ είναι όλες οι δαπάνες που καταβλήθηκαν για επιλέξιμα έργα ή που αντιστοιχούν σε επιλέξιμες εργασίες και είναι σύμφωνες με τους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών και τους λοιπούς όρους της Απόφασης Ένταξης του Έργου.

➤ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Σύμφωνα με το Άρθρο 131 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, στις αιτήσεις πληρωμής προς την ΕΕ θα πρέπει να περιλαμβάνονται επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποίησαν οι Δικαιούχοι και τεκμηριώνονται από εκδοθέντα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εκτός από τις περιπτώσεις εφαρμογής απλοποιημένων επιλογών κόστους (ΑΕΚ), όπου τα στοιχεία κόστους υπολογίζονται στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη βάση, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο VIII.

Κατά παρέκκλιση από τον όρο που αναφέρεται πιο πάνω, οι συνεισφορές σε είδος, οι αποσβέσεις κόστους και τα γενικά έξοδα μπορούν να αντιμετωπίζονται ως επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους Δικαιούχους κάτω από συγκεκριμένους όρους που καθορίζονται στο κεφάλαιο VII.

Ειδικά για τις περιπτώσεις έργων σχεδίων χορηγιών (κρατικών ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης - ΣΛΕΕ και του άρθρου 42 της ίδιας Συνθήκης για τον αλιευτικό τομέα), η δημόσια συνεισφορά (χορηγία) που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στην αίτηση πληρωμής θα πρέπει να έχει καταβληθεί στους δικαιούχους από τον ΕΦ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις έργων (ιδιαίτερα για έργα Τεχνικής Βοήθειας ή για καταβολή αποζημίωσης για απαλλοτρίωση για σκοπούς δημόσιας ωφελείας, όπου η Απαλλοτριούσα Αρχή είναι η Δημοκρατία σύμφωνα με το Νόμο Αριθμός 15 του 1962 και τους Νόμους 25 του 1983, 148 του 1985, 84 του 1988, 92(1) του 1992, 63(1) του 1996, 74(1) του 1996, 30 (1) του 1998, 135(1) του 1999 «ΝΟΜΟΣ ΠΡΟΝΟΩΝ ΠΕΡΙ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΣ ΔΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΟΦΕΛΕΙΑΝ») που κατά την υλοποίηση τους είναι απαραίτητο να συμμετέχουν άλλοι φορείς υπό την συνολική ευθύνη του Δικαιούχου, είναι επιλέξιμες οι πραγματικές δαπάνες που καταβάλλονται στο έργο από τους συμμετέχοντες φορείς υπό την ευθύνη του Δικαιούχου, με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

(α) υπάρχει εκ των προτέρων έγκριση των προβλεπόμενων δαπανών από τη Διαχειριστική Αρχή (σε περιπτώσεις απαλλοτριώσεων να υπάρχει ενημέρωση της ΔΑ ή/και του αρμόδιου Ενδιάμεσου Φορέα)

(β) ο Δικαιούχος διατηρεί τη συνολική οικονομική ευθύνη για το έργο σε σχέση με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες φορείς και προσκομίζει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία του πίνακα του Κεφαλαίου IV για τις κατηγορίες δαπάνης «Αγορά γης» και «Αγορά Κτηρίων»

(γ) οι δαπάνες που καταβάλλονται από τους άλλους φορείς συνοδεύονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Όσον αφορά σε δαπάνες απαλλοτρίωσης όπου η “Απαλλοτριούσα Αρχή” είναι η Κυπριακή Δημοκρατία και η απαλλοτρίωση διενεργείται για σκοπούς δημόσιας ωφέλειας, γίνεται πρόνοια σε σχετικό Άρθρο και Κεφάλαιο του προϋπολογισμού του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών για απαλλοτριώσεις γης που προορίζεται να καλύψει αποζημιώσεις για απαλλοτρίωση ιδιωτικών περιουσιών και χώρων που χρησιμοποιήθηκαν ή θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προβαίνει στη δημοσίευση γνωστοποίησης για τη σκοπούμενη απαλλοτρίωση, ετοιμάζει το κτηματικό «θέσμιο σχέδιο», εισέρχεται, επισκοπεί και χωρομετρά την ακίνητη ιδιοκτησία στα πλαίσια της εκτίμησης της αξίας των ακινήτων και διαπραγματεύεται με τον ιδιοκτήτη ή παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο για να προβεί σε καθορισμό της καταβλητέας αποζημιώσεως. Ακολούθως, ο Πρώτος Λειτουργός Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος της Δημοκρατίας προβαίνει στην εγγραφή της ιδιοκτησίας στο όνομα της Απαλλοτριούσας Αρχής.

Όπου η απαλλοτρίωση διενεργείται από

- Δημοτική Αρχή
- Κοινοτική Συνέλευση

- Νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου εις το οποίο εκχωρείται δια νόμου δικαίωμα αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ιδιοκτησίας
- Οργανισμό Κοινής Ωφελείας εις τον οποίο εκχωρείται δια νόμου δικαίωμα αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ιδιοκτησίας,

άρα η Απαλλοτριούσα Αρχή δεν είναι η Δημοκρατία, η καταβολή της αποζημίωσης για την απαλλοτρίωση διενεργείται από προϋπολογισμό της ίδιας της Απαλλοτριούσας Αρχής και η διαδικασία που προηγείται της καταβολής της αποζημίωσης όπως αναφέρεται πιο πάνω, με εξαίρεση την ετοιμασία κτηματικού σχεδίου και την εγγραφή της ιδιοκτησίας του ακινήτου, διενεργείται με ευθύνη της Απαλλοτριούσας Αρχής.

➤ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Οι προκαταβολές που καταβάλλονται σε Δικαιούχους έργων που εντάσσονται σε σχέδια χορηγιών (κρατικών ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 42 της ίδιας Συνθήκης για τον αλιευτικό τομέα), από τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα που καταβάλει τη χορηγία, είναι επιλέξιμες νοούμενου ότι προνοούνται στο σχέδιο χορηγιών που έχει εγκριθεί από τη Διαχειριστική Αρχή και τηρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι, σύμφωνα με το άρθρο 131.4 του Κανονισμού 1303/2013:

(α) υπόκεινται στην υποχρέωση τραπεζικής εγγύησης ή δημόσιου χρηματοδοτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στο κράτος-μέλος ή καλύπτονται από μέσο που παρέχεται ως εγγύηση από δημόσια οντότητα ή από το κράτος μέλος

(β) δεν υπερβαίνουν το 40% του συνολικού ποσού της χορηγίας (δημόσιας δαπάνης) που χορηγείται σε Δικαιούχο για ένα δεδομένο έργο

(γ) καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους Δικαιούχους στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής και σε κάθε περίπτωση μέχρι την 31.12.2023.

Μετά την παραπάνω καταληκτική ημερομηνία δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του Δικαιούχου.

➤ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Η περίοδος επιλεξιμότητας δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για Μεγάλα Έργα, καθορίζεται μεταξύ της 1^{ης} Ιανουαρίου 2014 και της 31ης Δεκεμβρίου 2023. Ειδικά οι δαπάνες για την ΠΑΝ είναι επιλέξιμες από την 1^η Σεπτεμβρίου 2013.

Τα συγχρηματοδοτούμενα έργα δε θα πρέπει να έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως πριν να υποβάλει ο Δικαιούχος στη διαχειριστική αρχή την αίτηση χρηματοδότησης βάσει του προγράμματος, ανεξάρτητα αν ο Δικαιούχος έχει εκτελέσει όλες τις σχετικές πληρωμές. Στις περιπτώσεις κατηγοριών έργων που η περίοδος επιλεξιμότητας είναι δυνατό να είναι πιο περιοριστική, αυτή καθορίζεται στη σχετική Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Δαπάνες οι οποίες καθίστανται επιλέξιμες λόγω της τροποποίησης Επιχειρησιακού Προγράμματος, είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τροποποίησης στην Επιτροπή ή, στην περίπτωση που δεν απαιτείται έγκριση από την Επιτροπή, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της σχετικής απόφασης τροποποίησης του Προγράμματος.

Η περίοδος επιλεξιμότητας των δαπανών για έργα που εντάσσονται σε σχέδια χορηγιών καθορίζεται στους όρους του κάθε Σχεδίου, όπως ελέγχεται από τη Διαχειριστική Αρχή, και σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για τις Κρατικές Ενισχύσεις, όπου εφαρμόζεται.

➤ ΤΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Κατά κανόνα οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για έργα που υλοποιούνται μέσα στα όρια της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας («περιοχή προγράμματος» για τα ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη», «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή» και «ΘΑΛΑΣΣΑ»), η οποία κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ ως μια ενιαία περιφέρεια επιπέδου II σύμφωνα με την κοινή ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS). Η Κύπρος ανήκει στην κατηγορία των Περισσότερο Ανεπτυγμένων Περιφερειών οι οποίες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 3 της Εκτελεστικής Απόφασης αρ. 99/2014 της Επιτροπής της 18^{ης} Φεβρουαρίου 2014, καθώς και στην κατηγορία των κρατών-μελών που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής σε μεταβατική και ειδική βάση σύμφωνα με το άρθρο 5 της ίδιας Εκτελεστικής Απόφασης.

Ένα έργο (εκτός των έργων που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ) μπορεί να υλοποιηθεί εκτός της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά στο εσωτερικό της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) το έργο είναι προς όφελος της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας,
- β) το συνολικό ποσό που χορηγείται σε έργα τα οποία υλοποιούνται εκτός της Κύπρου δεν υπερβαίνει το 15% της υποστήριξης από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας / Προτεραιότητας της Ένωσης,
- γ) η επιτροπή παρακολούθησης έχει εγκρίνει το συγκεκριμένο έργο ή τύπους έργων,
- δ) οι υποχρεώσεις των αρχών που είναι υπεύθυνες για το ΕΠ σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο του έργου, τηρούνται από τις αρχές που είναι αρμόδιες

για το ΕΠ στο πλαίσιο του οποίου χρηματοδοτείται το εν λόγω έργο ή αυτές συνάπτουν συμφωνίες με τις αρχές του κράτους μέλους στο οποίο εκτελείται το έργο.

Έργα που αφορούν σε τεχνική συνδρομή ή δραστηριότητες προβολής (εκτός των έργων που χρηματοδοτούνται από το EKT) μπορούν να υλοποιηθούν εκτός της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά στο εσωτερικό της Ένωσης, εάν από τους παραπάνω όρους πληρείται μόνο ο όρος α) και οι υποχρεώσεις σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και το δημοσιονομικό έλεγχο του συγκεκριμένου έργου.

Ειδικά για έργα που χρηματοδοτούνται από το EKT, αυτά μπορούν να υλοποιηθούν εκτός της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά στο εσωτερικό της Ένωσης, εάν από τους παραπάνω όρους πληρούνται μόνο οι α) και δ).

Επιπλέον, εντός του ορίου του 3% του προϋπολογισμού ενός ΕΠ που χρηματοδοτείται από το EKT, οι δαπάνες εκτός της Ένωσης είναι επιλέξιμες εφόσον αφορούν τους Θεματικούς Στόχους «Προώθηση της Βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων» ή «Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση» και εφόσον υπάρχει σχετική έγκριση από την επιτροπή παρακολούθησης για συγκεκριμένο έργο ή τύπους έργων.

Σε ορισμένες κατηγορίες έργων είναι δυνατόν να τεθούν επιμέρους εδαφικά κριτήρια, τα οποία θα καθορίζονται στη σχετική Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

Σημειώνεται ότι με βάση το Πρωτόκολλο Αρ. 10 της Συνθήκης Προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας στην ΕΕ, η εφαρμογή του Κεκτημένου της ΕΕ αναστέλλεται για τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας όπου δεν ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σύμφωνα επίσης με το Πρωτόκολλο Αρ. 3 της εν λόγω Συνθήκης Προσχώρησης, οι Κυρίαρχες Περιοχές Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου, της Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο δεν περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες περιοχές. Εξαίρεση από τον περιορισμό αυτό αποτελούν τα έργα του τομέα της αλιείας, για τα οποία οι Κυρίαρχες Περιοχές Βάσεων είναι επιλέξιμες, βάσει του Άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου Αρ. 3 της εν λόγω Συνθήκης Προσχώρησης και του Άρθρου 38 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Σε περίπτωση που στο πλαίσιο μιας Πρόσκλησης υποβληθεί πρόταση για ένταξη έργου υποδομών του οποίου η χωροθέτηση περιλαμβάνει αναγκαστικά κάποιες από τις ανωτέρω μη επιλέξιμες περιοχές (π.χ. συγκοινωνιακά έργα που διέρχονται από τις εν λόγω περιοχές), ο Ενδιάμεσος Φορέας θα πρέπει να ενημερώσει άμεσα τη Διαχειριστική Αρχή προκειμένου να εξεταστεί και να τεκμηριωθεί η επιλεξιμότητα του έργου σε συμφωνία με την ΕΕ.

➤ ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ

Με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 61 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ως «καθαρά έσοδα» ενός έργου νοούνται ταμειακές ροές που καταβάλλονται απευθείας από τους χρήστες για αγαθά ή υπηρεσίες παρεχόμενα από το έργο. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, έργα που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους θεωρούνται τα έργα που αφορούν σε επενδύσεις σε υποδομή, η χρήση της οποίας υπόκειται σε τέλη που βαρύνουν άμεσα τους χρήστες και έργα που περιλαμβάνουν πώληση ή μίσθωση γης ή κτιρίου ή οποιαδήποτε άλλη παροχή υπηρεσιών έναντι πληρωμής.

Η επιλέξιμη δαπάνη για έργα που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους και αφορούν σε επενδύσεις ή άλλα έργα στα οποία είναι δυνατή η εκ των προτέρων αντικειμενική εκτίμηση των εσόδων, μειώνεται εκ των προτέρων λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα του έργου να παράγει καθαρά έσοδα σε μια συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς η οποία καλύπτει τόσο την εκτέλεση του έργου όσο και το διάστημα μετά την ολοκλήρωσή του. Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το επενδυτικό κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του επενδυτικού κόστους.

Τα δυνητικά καθαρά έσοδα του έργου καθορίζονται εκ των προτέρων με μία από τις μεθόδους που αναπτύσσονται στην Εγκύκλιο «Κατευθυντήριες Γραμμές για τον υπολογισμό του επιλέξιμου για συγχρηματοδότηση κόστους των έργων που παράγουν καθαρά έσοδα για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020» που εξέδωσε η Διαχειριστική Αρχή, όπως αυτή ισχύει. Η μέθοδος που θα πρέπει να ακολουθείται σε κάθε περίπτωση, θα ορίζεται στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων. Στην ίδια Εγκύκλιο ρυθμίζονται όλα τα θέματα σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού και χειρισμού των καθαρών εσόδων που παράγονται στο πλαίσιο έργων της περιόδου 2014-2020.

Τα καθαρά έσοδα που παράγονται από έργα στα οποία δεν είναι αντικειμενικά εφικτή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων που θα παραχθούν μετά την ολοκλήρωσή τους, θα πρέπει να παρακολουθούνται για περίοδο τριών ετών που ξεκινά από την ολοκλήρωση του κάθε έργου ή μέχρι την υποβολή των εγγράφων κλεισμάτος του ΕΠ, αν αυτό γίνει πριν την πάροδο των τριών ετών. Για την περίοδο αυτή θα πρέπει να αφαιρεθεί από την αίτηση πληρωμής (το αργότερο από την αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου) το μέρος των καθαρών εσόδων των έργων που αντιστοιχεί στο ποσοστό του επιλέξιμου επενδυτικού κόστους σε σχέση με ολόκληρο το επενδυτικό κόστος.

Στην περίπτωση έργων που παράγουν καθαρά έσοδα κατά την υλοποίησή τους και για τα οποία δεν ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 1-6 του άρθρου 61 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1303/2013, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου, ισχύει η παράγραφος 8 του άρθρου 65 του ίδιου Κανονισμού, με βάση την οποία η επιλέξιμη προς συγχρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ δαπάνη του έργου μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τον χρόνο έγκρισης του έργου και που παρήχθησαν άμεσα μόνον κατά τη διάρκεια εκτέλεσής του, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο Δικαιούχος. Όταν δεν είναι όλο το κόστος επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του κόστους.

➤ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 71 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα που περιλαμβάνουν επένδυση σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, επιστρέφεται η συνεισφορά των ΕΔΕΤ εάν εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στον Δικαιούχο (ή εντός τριών ετών για περιπτώσεις διατήρησης επενδύσεων ή θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν από ΜΜΕ), τα έργα υποστούν τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- α) παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της επικράτειας.
- β) αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- γ) ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

Τα αχρεωστήτως καταβαλλόμενα ποσά για το εν λόγω έργο ανακτώνται από το κράτος μέλος αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Επιπλέον, έργα που περιλαμβάνουν επένδυση σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, επιστρέφουν τη συνεισφορά των ΕΔΕΤ εάν εντός δέκα ετών από την τελική πληρωμή στον Δικαιούχο, η παραγωγική δραστηριότητα μεταφέρεται εκτός της Ένωσης, με εξαίρεση τους Δικαιούχους που είναι ΜΜΕ. Όταν η συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ λαμβάνει τη μορφή κρατικής ενίσχυσης, η περίοδος των δέκα ετών αντικαθίσταται από την ισχύουσα προθεσμία σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Έργα που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και έργα που χρηματοδοτούνται από τα άλλα ΕΔΕΤ τα οποία δεν συνιστούν επένδυση σε υποδομή ή παραγωγικές επενδύσεις, επιστρέφουν τη συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ μόνο όταν υπόκεινται σε υποχρέωση διατήρησης μιας επένδυσης βάσει των εφαρμοστέων κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και υπόκεινται σε εκώρηση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εντός της περιόδου που ορίζεται στους εν λόγω κανόνες.

➤ ΚΟΙΝΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ

Το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 προνοεί ότι τα ταμεία ΕΤΠΑ και ΕΚΤ μπορούν να χρηματοδοτούν, κατά συμπληρωματικό τρόπο και μέχρι 10% της συνδρομής της ΕΕ για τον κάθε Άξονα Προτεραιότητας, μέρος έργων των οποίων οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το άλλο Ταμείο, βάσει των κανόνων επιλεξιμότητας που ισχύουν για το εν λόγω Ταμείο εφόσον είναι απαραίτητες για την ικανοποιητική υλοποίηση του έργου και συνδέονται άμεσα με αυτό.

Η δυνατότητα Κοινής Στήριξης από τα Ταμεία δίνεται, σύμφωνα με το ΣΔΕ της Κύπρου, μόνο σε έργα δημοσίων συμβάσεων και οι όροι για τη χρήση της καθορίζονται σε κάθε περίπτωση στη σχετική Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

➤ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 59 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, με πρωτοβουλία ενός κράτους μέλους, τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρηματοδοτούν δραστηριότητες προπαρασκευής, διαχείρισης και ελέγχου, παρακολούθησης, αξιολόγησης, ενημέρωσης και επικοινωνίας, δικτύωσης, επίλυσης καταγγελιών και δημοσιονομικού ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και ενέργειες για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των Δικαιούχων, περιλαμβανομένων των συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των Αρχών και των Δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ. Τα ΕΔΕΤ μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των σχετικών εταίρων (άρθρο 5, παρ. 3. στοιχείο ε του Καν. 1303/2013) και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ αυτών. Οι δραστηριότητες αυτές δύνανται να αφορούν προηγούμενες και επόμενες περιόδους προγραμματισμού.

Οι ανωτέρω ενέργειες είναι επιλέξιμες εφόσον δεν υπερβαίνουν το ποσό που προβλέπεται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα ανά Ταμείο και συνάδουν με τους κανόνες επιλεξιμότητας.

Σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες των ΕΠ, η χρηματοδότηση δαπανών που αφορούν σε οριζόντιες δράσεις Τεχνικής Βοήθειας για υποστήριξη του όλου κοινού συστήματος διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου για το σύνολο των τριών (3) ΕΠ των Ταμείων και του ΕΤΘΑ, θα επιμερίζονται σύμφωνα με την χρηματοδοτική βαρύτητα του κάθε ταμείου. Πιο συγκεκριμένα, ο επιμερισμός δαπανών κοινών δράσεων τεχνικής Βοήθειας θα γίνεται με την ακόλουθη αναλογία:

- 40% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
- 37% από το Ταμείο Συνοχής
- 18% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
- 5% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας

➤ ΜΕΣΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ (FINANCIAL INSTRUMENTS)

Σύμφωνα με το άρθρο 37 του Καν. 1303/2013, τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής (ΜΧΤ) στο πλαίσιο των ΕΠ για να συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο ενός Άξονα Προτεραιότητας (για τα ΕΠ των Ταμείων) ή μιας Προτεραιότητας της Ένωσης (για το ΕΠ του ΕΤΘΑ).

Τα ΜΧΤ εφαρμόζονται για να υποστηρίξουν επενδύσεις που αναμένεται να είναι οικονομικά βιώσιμες και δεν συγκεντρώνουν επαρκή χρηματοδότηση από πηγές της αγοράς. Η στήριξη των ΜΧΤ βασίζεται σε μια εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία έχει καταδείξει, βάσει στοιχείων, αποτυχία της αγοράς ή καταστάσεις ανεπάρκειας επενδύσεων, το εκτιμώμενο επίπεδο και το πεδίο των δημόσιων επενδυτικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων των τύπων των ΜΧΤ που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν.

Σε περίπτωση που τα ΜΧΤ παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη προς επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, η στήριξη αυτή έχει στόχο τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την παροχή κεφαλαίων εκκίνησης, δηλαδή, κεφάλαια σποράς και κεφάλαια έναρξης επιχείρησης, κεφάλαια επέκτασης, κεφάλαια για την ενίσχυση των γενικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης, ή της υλοποίησης νέων έργων, της διείσδυσης σε νέες αγορές ή της ανάπτυξης νέων αγαθών/υπηρεσιών από υφιστάμενες επιχειρήσεις. Η στήριξη μπορεί να περιλαμβάνει επενδύσεις τόσο σε υλικά όσο και σε άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία, καθώς και κεφάλαια κίνησης εντός των ορίων των ισχυόντων κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και με στόχο την προσέλκυση κεφαλαίων του ιδιωτικού τομέα για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τις δαπάνες μεταφοράς των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας σε επιχειρήσεις υπό την προϋπόθεση ότι η μεταφορά αυτή πραγματοποιείται μεταξύ ανεξάρτητων επενδυτών.

Περισσότερα για τους όρους εφαρμογής των ΜΧΤ αναφέρονται στα άρθρα 37-46 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 964/2014, στα άρθρα 4 έως 14 του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014, καθώς και στις σχετικές με την επιλεξιμότητα στο πλαίσιο ΜΧΤ οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ¹.

Η ΓΔ ΕΠΣΑ θα εκδώσει ειδική εγκύλιο σχετικά με τις διαδικασίες εφαρμογής των δράσεων που αφορούν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, αφού οριστικοποιηθεί η εκ των προτέρων αξιολόγηση των ΜΧΤ και επιλεγεί ο φορέας διαχείρισης που θα τα εφαρμόσει στα πλαίσια των ΕΠ των Ταμείων και του ΕΤΘΑ.

➤ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Την επιλεξιμότητα έργων και δαπανών επηρεάζει τέλος και η τήρηση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κανονισμού 1303/2013 και τους όρους που αναπτύσσονται στην παρ. 1 του άρθρου 25, του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014.

Αναλυτική περιγραφή του τρόπου με τον οποίο διασφαλίζεται η τήρηση επαρκούς διαδρομής ελέγχου στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου της περιόδου 2014-2020,

¹ 1) Financial Instruments in ESIF programmes - A short reference guide for Managing Authorities (EC, Ref. Ares(2014)2195942-02/07/2014)

2) Guidance for Member States on Article 42(1)(d) CPR - Eligible management costs and fees (EGESIF_15-0021-01, 26/11/2015)

3) Guidance for Member States on CPR 37(7-8-9) - Combination of support from a financial instrument with other forms of support (EGESIF_15_0012-02, 10/-8/2015)

δίνεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές με τίτλο «Τήρηση επαρκούς διαδρομής ελέγχου στα Επιχειρησιακά Προγράμματα “Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη”, “Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή” και “ΘΑΛΑΣΣΑ” 2014-2020» της ΔΑ.

Στην ίδια Εγκύκλιο της ΔΑ περιγράφονται και οι όροι για την τήρηση και διαθεσιμότητα του συνόλου των εγγράφων που σχετίζονται με τις δαπάνες που υποστηρίζονται από τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ.

VI. ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ δαπάνες, με βάσει τις κατευθύνσεις που δίνονται στο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, κατηγοριοποιούνται:

α) Βάσει της συσχέτισής τους με το συγχρηματοδοτούμενο έργο στο οποίο δηλώνονται, σε:

- **άμεσες δαπάνες**, δηλαδή δαπάνες που συνδέονται άμεσα με το συγκεκριμένο έργο και αυτή η σύνδεση μπορεί να αποδειχθεί (π.χ. χρέωση ανθρωποχρόνου σε συγκεκριμένο έργο, αναγραφή κωδικού/τίτλου του έργου σε παραστατικό, δαπάνες για τηλέφωνο, νερό ή ηλεκτρικό ρεύμα σε χώρο που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου, κλπ)
- **έμμεσες δαπάνες**, δηλαδή δαπάνες που δεν συνδέονται ή που δεν μπορούν να συνδεθούν άμεσα με το συγκεκριμένο έργο, συμβάλλουν ωστόσο στην ομαλή και αποτελεσματική υλοποίησή του (π.χ. διοικητικές δαπάνες για τις οποίες είναι δύσκολο να καθοριστεί με ακρίβεια το ποσό που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο έργο, δαπάνες για τηλέφωνο, νερό ή ηλεκτρικό ρεύμα σε χώρους του φορέα που χρησιμοποιούνται για περισσότερα του ενός έργα / δραστηριότητές του, κλπ).

β) Βάσει του τρόπου υπολογισμού τους, σε:

- δαπάνες που υπολογίζονται **στη βάση πραγματικού κόστους (ΑΕΚ)**, οι οποίες περιλαμβάνουν δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν και πληρώθηκαν μαζί με, κατά περίπτωση, συνεισφορές σε είδος και κόστος απόσβεσης (άρθρο 67(1)(α) του Καν. 1303/203)
- δαπάνες που υπολογίζονται **στη βάση επιλογών απλοποιημένου κόστους**, οι οποίες μπορούν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές (άρθρα 67(1)(β),(γ),(δ) & άρθρο 68 του Καν. 1303/203):
 - (1) Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους
 - (2) Κατ' αποκοπή ποσά
 - (3) Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση βάσει ποσοστού επί κατηγοριών δαπανών

Τόσο οι άμεσες όσο και οι έμμεσες δαπάνες, μπορούν να υπολογίζονται είτε στη βάση πραγματικού κόστους είτε στη βάση επιλογών απλοποιημένου κόστους, με τους περιορισμούς που περιγράφονται στα επόμενα δύο κεφάλαια (κεφ. VII: δαπάνες στη βάση πραγματικού κόστους και κεφ. VIII: δαπάνες στη βάση επιλογών απλοποιημένου κόστους). Στα κεφάλαια αυτά δίνονται αναλυτικοί κανόνες επιλεξιμότητας για κάθε κατηγορία δαπανών βάσει του τρόπου υπολογισμού τους, ενώ, όπου απαιτείται, σημειώνονται οι διαφοροποιήσεις στους ισχύοντες κανόνες για άμεσες και έμμεσες δαπάνες.

VII. ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (1303/2013, Άρθρο 67.1α)

Η επιλεξιμότητα των δαπανών που υπολογίζονται στη βάση πραγματικού κόστους, δηλαδή που όντως πραγματοποιήθηκαν και πληρώθηκαν μαζί με, κατά περίπτωση, συνεισφορές σε είδος και κόστος απόσβεσης (1303/2013, Άρθρο 67.1α), επαληθεύεται και πιστοποιείται μέσω του ελέγχου των κατά περίπτωση απαιτούμενων παραστατικών και λοιπών δικαιολογητικών εγγράφων που τεκμηριώνουν την πραγματοποίηση και πληρωμή της κάθε δαπάνης.

Στον πίνακα που ακολουθεί δίνεται αναλυτική καταγραφή των κανονιστικών όρων που αφορούν στην επιλεξιμότητα αυτής της κατηγορίας δαπανών. Συγκεκριμένα, δίνονται όλες οι επιμέρους κατηγορίες δαπανών που θεωρούνται επιλέξιμες στην κατηγορία αυτή, ενώ για κάθε επιμέρους κατηγορία δίνονται:

- Οι ειδικοί όροι επιλεξιμότητάς της
- Τα ευρωπαϊκά ταμεία στα οποία μπορεί να εφαρμόζεται
- Παραδείγματα συγκεκριμένων δαπανών της επιμέρους κατηγορίας
- Ενδεικτικά αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την επιλεξιμότητα και την πραγματοποίηση των δαπανών κάθε επιμέρους κατηγορίας.

Στον πίνακα έχουν ενσωματωθεί οι πρόνοιες των Κανονισμών 1303/2013 (άρθρο 69, παρ. 3) και 1304/2013 (άρθρο 13, παρ. 4) για τις δαπάνες που δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ.

Οι επιμέρους κατηγορίες δαπανών που θεωρούνται επιλέξιμες στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου συγχρηματοδοτούμενου από τα Ταμεία ή το ΕΤΘΑ έργου, τα ακριβή αποδεικτικά στοιχεία που θα γίνονται αποδεκτά για τον έλεγχο και την πιστοποίηση της επιλεξιμότητας των δαπανών του, καθώς και οι όροι για την επιλεξιμότητα έμμεσων δαπανών του έργου, θα καθορίζονται στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων (για έργα δημοσίων συμβάσεων) ή στο Σχέδιο Χορηγιών (για έργα σχεδίων χορηγιών).

Ειδικά για τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΘΑ, οι κανόνες επιλεξιμότητας του ακόλουθου πίνακα εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των προνοιών των Κανονισμών 508/2014 και 531/2015 του ΕΤΘΑ, δηλαδή υπερισχύει ο κατά περίπτωση αυστηρότερος κανόνας επιλεξιμότητας. Οι ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας του ΕΤΘΑ αφορούν συνήθως την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων και θα αναλύονται στην περίπτωση έκδοσης Σχεδίου Χορηγιών για το συγκεκριμένο μέτρο ή τις συγκεκριμένες δράσεις αλιείας.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΑΓΟΡΑ ΓΗΣ	<p>Η αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη αν εξυπηρετεί τους στόχους του έργου, αλλά περιορίζεται στο 10% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του έργου. Για εγκαταλειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15%. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθεί ως επιλέξιμη τέτοια δαπάνη που υπερβαίνει τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά σε έργα που αφορούν τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Τόκοι για απαλλοτριώσεις δεν θεωρούνται επιλέξιμοι.</p>	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΤΘΑ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αγορά γης ➤ Απαλλοτριώσεις ➤ Επαγγελματικά έξοδα που σχετίζονται με την αγορά γης 	<ul style="list-style-type: none"> • Απόδειξη πληρωμής • Απόφαση αρμόδιου οργάνου για απαλλοτρίωση • Εκτίμηση κτηματολογίου ή/και ανεξάρτητου εκτιμητή (αφού συμφωνηθεί με τον Ενδιάμεσο Φορέα) που βεβαιώνει ότι η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία της εδαφικής έκτασης • Τίτλος ιδιοκτησίας • Τιμολόγια επαγγελματικών εξόδων • Δημοσίευση γνωστοποίησης της απαλλοτρίωσης • Διάταγμα απαλλοτρίωσης • Αγοραπωλητήριο έγγραφο • Κατάλογος στοιχείων πάγιου ενεργητικού (Fixed Asset Register) σε μορφή λογιστικού φύλλου (spreadsheet) που να αναφέρει λεπτομέρειες κόστους και απόσβεσης όλων των πάγιων στοιχείων (ή ομάδας πάγιων στοιχείων) που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο μέχρι την ημερομηνία υποβολής του συγκεκριμένου Δελτίου Δαπανών. <p>Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση αγοράς γης στην οποία περιλαμβάνεται κτήριο, το κόστος των δύο θα πρέπει να διαχωρίζεται, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί το ποσοστό για την αγορά γης επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του έργου.</p>
ΑΓΟΡΑ/ΚΤΗΡΙΩΝ	<p>Η αγορά κτιρίων μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη. Επαγγελματικά έξοδα που σχετίζονται με την αγορά του κτιρίου είναι επιλέξιμα.</p> <p>Τα κτίρια δεν θα πρέπει να έχουν αποτελέσει αντικείμενο εθνικής επιχορήγησης ή επιχορήγησης της ΕΕ κατά τα προηγούμενα 10 έτη.</p>	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΤΘΑ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αγορά κτιρίων ➤ Απαλλοτριώσεις ακίνητης ιδιοκτησίας 	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτίμηση του κτηματολογίου ή/και ανεξάρτητου εκτιμητή (αφού συμφωνηθεί με τον Ενδιάμεσο Φορέα) σε περίπτωση αγοράς κτιρίου) που βεβαιώνει ότι η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία της εδαφικής έκτασης • Βεβαίωση από τον πωλητή ότι τα προηγούμενα 10 έτη το κτίριο δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο εθνικής επιχορήγησης ή επιχορήγησης της ΕΕ • Συμβόλαιο αγοράς • Δημοσίευση γνωστοποίησης της απαλλοτρίωσης • Διάταγμα απαλλοτρίωσης • Τιμολόγιο για επαγγελματικές υπηρεσίες και αποδεικτικά πληρωμής • Τίτλος ιδιοκτησίας

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
				<ul style="list-style-type: none"> (Κατάλογος στοιχείων πάγιου ενεργητικού (Fixed Asset Register) σε μορφή λογιστικού φύλλου (spreadsheet) που να αναφέρει λεπτομέρειες κόστους και απόσβεσης όλων των πάγιων στοιχείων (ή ομάδας πάγιων στοιχείων) που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο μέχρι την ημερομηνία υποβολής του συγκεκριμένου Δελτίου Δαπανών.)
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ / ΤΕΧΝΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑ ΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ	Οικοδομικά (ανέγερση / ανάπλαση κτιρίων) / τεχνικά και άλλα κατασκευαστικά έργα θεωρούνται επιλέξιμα.		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Κτιριακά έργα ➤ Υπηρεσίες ΑΗΚ, ΑΤΗΚ, κλπ για την αναβάθμιση δικτύων ή νέα δίκτυα ➤ Άλλα τεχνικά έργα 	<ul style="list-style-type: none"> • Τίτλοι ιδιοκτησίας (στην περίπτωση ανάπλασης κτιρίων) • Συμβόλαιο με εργολάβο • Πιστοποιητικό εκτέλεσης εργασιών εργολάβου • Τιμολόγιο για επαγγελματικές υπηρεσίες • Απόδειξη πληρωμής
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ/ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ/ ΕΠΙΠΛΑ	<p>Η αγορά εξοπλισμού, μηχανημάτων, επίπλων κλπ, μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δαπάνη όπου ο εξοπλισμός είναι απαραίτητος για την υλοποίηση του έργου και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για το έργο καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του. Σε περίπτωση αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού η τιμή του δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την αγοραία αξία του ούτε το κόστος όμοιου καινούργιου εξοπλισμού.</p> <p>Τα στοιχεία πάγιου ενεργητικού δεν πρέπει να έχουν αποτελέσει αντικείμενο εθνικής επιχορήγησης ή επιχορήγησης της ΕΕ κατά τα προηγούμενα 7 έτη.</p> <p>Η δαπάνη αντικατάστασης εξοπλισμού μικρής αφέλειμης ζωής είναι επιλέξιμη υπό την προϋπόθεση ότι η διάρκεια ζωής του είναι μικρότερη από τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης και δικαιολογείται η χρήση του στην πράξη.</p>	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΤΘΑ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μηχανήματα ➤ Τεχνικές εγκαταστάσεις ➤ Μηχανολογικά όργανα ➤ Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός ➤ Έπιπλα ➤ Σκεύη ➤ Μηχανές γραφείου ➤ Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα ➤ Μέσα αποθήκευσης και μεταφοράς ➤ Εξοπλισμός Τηλεπικοινωνιών ➤ Μεταφορικά μέσα 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποδεικτικά ότι επιλέγηκε η πλέον συμφέρουσα οικονομικά λύση για τη συγκεκριμένη ποιότητα που επιλέγηκε (όπως προβλέπουν οι ισχύοντες νόμοι και κανονισμοί) όπου εφαρμόζονται • Σε περίπτωση αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού, υπεύθυνη δήλωση από τον προμηθευτή ότι ο εξοπλισμός δεν έχει αποτελέσει τα προηγούμενα 7 έτη αντικείμενο εθνικής επιχορήγησης ή επιχορήγησης της ΕΕ • Τιμολόγιο αγοράς • Απόδειξη πληρωμής • Συμβόλαιο (εάν εφαρμόζεται) • Πιστοποιητικό παραλαβής εξοπλισμού (εάν εφαρμόζεται) • Κατάλογος στοιχείων πάγιου ενεργητικού (Fixed Asset Register) σε μορφή λογιστικού φύλλου (spreadsheet) που να αναφέρει λεπτομέρειες κόστους και απόσβεσης όλων των πάγιων στοιχείων (ή ομάδας πάγιων στοιχείων) που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο μέχρι την ημερομηνία υποβολής του συγκεκριμένου Δελτίου Δαπανών.
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΤΗΡΙΩΝ	Η απόσβεση κόστους μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη υπό την προϋπόθεση πλήρωσης των ακόλουθων όρων: α) επιτρέπεται από τους κανόνες	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΚΤ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αποσβέσεις αγοράς κτιρίων ➤ Κατασκευές για τη διευκόλυνση της 	<ul style="list-style-type: none"> • Βεβαίωση από τον πωλητή ότι τα προηγούμενα 10 έτη το κτίριο δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο εθνικής ή κοινοτικής επιχορήγησης • Συμβόλαιο αγοράς

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	<p>επιλεξιμότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος·</p> <p>β) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με παραστατικά που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια για επιλέξιμες δαπάνες, όταν επιστρέφεται με τη μορφή που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο α).</p> <p>γ) οι δαπάνες αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υποστήριξης του έργου·</p> <p>δ) οι δημόσιες επιχορηγήσεις δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά των αποσβεσμένων στοιχείων ενεργητικού.</p>	ΕΤΘΑ	προσβασιμότητας ατόμων με κινητικές δυσκολίες	<ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγιο • Μέθοδος απόσβεσης, βάση κατανομής (όπου χρησιμοποιείται μόνο μέρος του κτιρίου) και υπολογισμός ποσού που χρεώθηκε σε κάθε Δελτίο Δαπανών • Απόδειξη πληρωμής • Κατάλογος στοιχείων πάγιου ενεργητικού (Fixed Asset Register) σε μορφή λογιστικού φύλλου (spreadsheet) που να αναφέρει λεπτομέρειες κόστους και απόσβεσης όλων των πάγιων στοιχείων (ή ομάδας πάγιων στοιχείων) που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο μέχρι την ημερομηνία υποβολής του συγκεκριμένου Δελτίου Δαπανών.
ΑΠΟΣΒΕΣΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ / ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΛΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	<p>Για την περίοδο της χρηματοδότησης κάποιου έργου, οι αποσβέσεις κτιρίων ή εξοπλισμού ή μέρους των κτιρίων ή εξοπλισμού, όταν αυτά δεν χρησιμοποιούνται εξ ολοκλήρου για σκοπούς του έργου (με βάση τα αποδεκτά ποσοστά από το Φόρο Εισοδήματος) μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες όταν η αγορά του κτιρίου ή εξοπλισμού δε δηλώνεται ως επιλέξιμη δαπάνη.</p> <p>Οι αποσβέσεις καθορίζονται με βάση τα αποδεκτά ποσοστά από το Φόρο Εισοδήματος (εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις για ειδικές κατηγορίες που δεν προνοούνται από το Φόρο Εισοδήματος και θα συμφωνούνται με τη Διαχειριστική Αρχή / ΕΦ).</p>		<p>➤ Αποσβέσεις κτιριακών έργων και εγκαταστάσεων</p> <p>➤ Αποσβέσεις τεχνικών κατασκευών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγιο για επαγγελματικές υπηρεσίες • Μέθοδος απόσβεσης, βάση κατανομής (όπου χρησιμοποιείται μόνο μέρος του κτιρίου) και υπολογισμός ποσού που χρεώθηκε σε κάθε Δελτίο Δαπανών • Απόδειξη πληρωμής • Κατάλογος στοιχείων πάγιου ενεργητικού (Fixed Asset Register) σε μορφή λογιστικού φύλλου (spreadsheet) που να αναφέρει λεπτομέρειες κόστους και απόσβεσης όλων των πάγιων στοιχείων (ή ομάδας πάγιων στοιχείων) που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο μέχρι την ημερομηνία υποβολής του συγκεκριμένου Δελτίου Δαπανών.
ΑΠΟΣΒΕΣΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ/ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ/ ΕΠΙΠΛΩΝ			<p>➤ Αποσβέσεις Επίπλων, Σκευών</p> <p>➤ Αποσβέσεις Μηχανών γραφείου</p> <p>➤ Αποσβέσεις ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρονικών συγκροτημάτων</p> <p>➤ Αποσβέσεις μηχανημάτων, τεχνικών εγκαταστάσεων και λοιπού μηχανολογικού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγιο αγοράς • Απόδειξη πληρωμής • Κατάλογος στοιχείων πάγιου ενεργητικού (Fixed Asset Register) σε μορφή λογιστικού φύλλου (spreadsheet) που να αναφέρει λεπτομέρειες κόστους και απόσβεσης όλων των πάγιων στοιχείων (ή ομάδας πάγιων στοιχείων) που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο μέχρι την ημερομηνία υποβολής του συγκεκριμένου Δελτίου Δαπανών. • Μέθοδος απόσβεσης, βάση κατανομής (όπου χρησιμοποιείται μόνο μέρος του εξοπλισμού) και υπολογισμός του ποσού απόσβεσης που χρεώθηκε σε κάθε Δελτίο Δαπανών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
			εξοπλισμού	
ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	Το κόστος εξειδικευμένου λογισμικού που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση (όχι τη διαχείριση) του έργου μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμο.	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΚΤ ΕΤΘΑ	➤ Αγορά λογισμικού ➤ Δικαιώματα ευρεσιτεχνίας ➤ Δικαιώματα χρήσης πατέντας, ➤ Άλλα άυλα στοιχεία ενεργητικού	<ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγιο αγοράς • Απόδειξη πληρωμής • Κατάλογος στοιχείων πάγιου ενεργητικού (Fixed Asset Register) σε μορφή λογιστικού φύλλου (spreadsheet) που να αναφέρει λεπτομέρειες κόστους και απόσβεσης όλων των πάγιων στοιχείων (ή ομάδας πάγιων στοιχείων) που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο μέχρι την ημερομηνία υποβολής του συγκεκριμένου Δελτίου Δαπανών.
ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	<p>1. Οι δαπάνες για τις αμοιβές των μόνιμων ή και έκτακτων υπαλλήλων του Δικαιούχου που ασχολούνται με την υλοποίηση ή διαχείριση του έργου (δηλ. περιπτώσεις αυτεπιστασίας, όπου οι Δικαιούχοι εκτελούν το έργο με ίδιους πόρους) μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες αν αποδεικνύεται ότι ασχολούνται με το έργο (αποκλειστικά ή σε μέρος του χρόνου τους).</p> <p>2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που το έργο δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα στα πλαίσια του κανονικού ωραρίου εργασίας ή όπου επιβάλλεται η υπερωριακή απασχόληση προσωπικού για την υλοποίηση κάποιου έργου τότε το ύψος της υπερωριακής αμοιβής μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμο (σε συμφωνία με τον Ενδιάμεσο Φορέα).</p> <p>3. Οι δαπάνες προσωπικού αποτελούνται από το μεικτό κόστος απασχόλησης του προσωπικού που απασχολείται από τον δικαιούχο με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:</p> <p>α) απασχόληση στο έργο αποκλειστικά (100% του χρόνου του).</p>	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΚΤ ΕΤΘΑ	➤ Αμοιβές μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων ➤ Μισθοί προσωπικού ➤ Συνεισφορές εργοδότη (π.χ. Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ταμείο Συνοχής) ➤ Κόστος εργοδότη ➤ Αμοιβές υπερωριακής απασχόλησης ➤ Αποσπάσεις, τοποθετήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλογος ατόμων που εργάζονται για το έργο, που να συμπεριλαμβάνει το όνομα, τα προσόντα, το ρόλο του ατόμου στο έργο, το ποσοστό του χρόνου που αφιερώνεται στο έργο και τον ετήσιο μισθό του • Για άτομα που αφιερώνουν μέρος του χρόνου τους στο έργο: το μηνιαίο μισθό τους, υπολογισμό του ημερήσιου κόστους του μισθού τους και το συνολικό ποσό που χρεώνεται στο έργο³ • Εντολή υπηρεσιών / καθορισμός καθηκόντων / σχέδιο υπηρεσίας όπου αναφέρονται τα καθήκοντα που θα εκτελέσει ο υπάλληλος και εκτίμηση του χρόνου που θα χρειαστεί για τη αποπεράτωσή τους • Απόφαση απόσπασης • Έγγραφα από το Σύστημα Μισθολογίου (Payroll) και συμφιλίωση (reconciliation) της σχετικής μερίδας του συστήματος με τη δαπάνη που δηλώνεται στο Δελτίο Δαπανών (Για κυβερνητικά τμήματα θα πρέπει να προσκομίζεται Βεβαίωση Πληρωμής από τη Διεύθυνση Προσωπικών Απολαβών και Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου ή του Λογιστηρίου του Υπουργείου/Τμήματος/Υπηρεσίας του Δικαιούχου) • Δελτίο καταγραφής χρόνου (time sheet), ορθά συμπληρωμένο και υπογραμμένο τόσο από τον υπάλληλο όσο και από τον προϊστάμενό του, στο οποίο να αποτυπώνονται οι πραγματικές ώρες απασχόλησης ανά μέρα για κάθε έργο, κατανέμοντας το χρόνο στις

³ Για τη δυνατότητα χρήσης απλοποιημένων επιλογών κόστους προσωπικού βάσει του άρθρου 68(2) του Καν. 1303/2013, βλ. Κεφάλαιο VIII.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	<p>β) απασχόληση στο έργο για σταθερό ποσοστό του χρόνου εργασίας ανά μήνα· γ) απασχόληση στο έργο για μέρος του χρόνου τους με κυμαινόμενο αριθμό ωρών εργασίας ανά μήνα.</p> <p>Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στο έργο με ευέλικτο αριθμό ωρών εργασίας ανά μήνα (3γ πιο πάνω), οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού υπολογίζονται με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης, με βάση ένα σύστημα καταγραφής του χρόνου (timesheet) που καλύπτει το 100% του χρόνου εργασίας του εργαζομένου. Στις άλλες δύο περιπτώσεις χρεώνεται το μικτό μηνιαίο κόστος (πλήρως ή στο σταθερό ποσοστό), χωρίς υποχρέωση να καθοριστεί ξεχωριστό σύστημα καταγραφής του χρόνου εργασίας.</p> <p>Για την ανάθεση καθηκόντων μερικής απασχόλησης με σταθερό ποσοστό (3β πιο πάνω), ο εργοδότης παρέχει έγγραφο σε κάθε υπάλληλο που καθορίζει το ποσοστό χρόνου που θα εργαστεί για το έργο και τις εργασίες που αναλαμβάνει. Το ποσοστό αυτό, καθώς και οι αντίστοιχες εργασίες, θα αξιολογηθούν και θα εγκριθούν από τον Ενδιάμεσο Φορέα κατά την έγκριση της Νομικής Δέσμευσης. Η πραγματοποίηση του εγκεκριμένου ποσοστού θα τεκμηριωθεί σε σύγκριση με τις υλοποιηθείσες εργασίες του υπαλλήλου σε σχέση με το έργο.</p> <p>Για την ανάθεση καθηκόντων για μέρος του συνολικού χρόνου του υπαλλήλου σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο γ), η επιστροφή των δαπανών προσωπικού υπολογίζεται σε ωριαία βάση είτε:</p> <p>ι) διαιρώντας τις τελευταίες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης με 1.720 ώρες σύμφωνα με το άρθρο 68</p>			<ul style="list-style-type: none"> δραστηριότητες του έργου ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο. Το δελτίο θα πρέπει να κατανέμει το σύνολο (100%) του χρόνου του υπαλλήλου Όπου εφαρμόζεται, αποδεικτικά παραδοτέου (εκθέσεις για το παραχθέν έργο) που να συνάδουν με το δελτίο καταγραφής χρόνου Όπου εφαρμόζεται, έγγραφα που να αποδεικνύουν την αναγκαιότητα της υπερωριακής απασχόλησης και τεκμήρια για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για την έγκριση της. Για κυβερνητικά τμήματα θα πρέπει να προσκομίζεται Βεβαίωση Πληρωμής από τη Διεύθυνση Προσωπικών Απολαβών και Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου ή του Λογιστηρίου του Υπουργείου/Τμήματος/Υπηρεσίας του Δικαιούχου Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στο έργο για το σύνολο του χρόνου του δεν απαιτείται η συμπλήρωση Δελτίου Καταγραφής Χρόνου αλλά Βεβαίωση του προϊσταμένου του για την απασχόληση (εντολή υπηρεσών). Τεκμήρια για το ποσοστό χρόνου του υπαλλήλου που χρεώνεται στο έργο με σταθερό ποσοστό Τεκμήρια για την επιλεξιμότητα των συνεισφορών εργοδότη.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	<p>παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013², είτε</p> <p>ii) Διαιρώντας το μηνιαίο μεικτό κόστος απασχόλησης με τον μηνιαίο χρόνο παραγωγικής εργασίας (1.720/12 ή άλλο τρόπο υπολογισμού μηνιαίων παραγωγικών ωρών) που καθορίστηκε στο έγγραφο απασχόλησης εκφραζόμενο σε ώρες.</p> <p>Το ωρομίσθιο πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των πραγματικά δεδουλευμένων για το έργο ωρών.</p> <p>4. Οι συνεισφορές εργοδότη (π.χ. Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Ταμείο Συνοχής) που επιβαρύνουν το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης είναι επιλέξιμη δαπάνη νοούμενου ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) καθορίζονται σε έγγραφο απασχόλησης ή από τον νόμο. ii) είναι σύμφωνες με τη νομοθεσία που αναφέρεται στο έγγραφο απασχόλησης και/ή τις συνήθεις πρακτικές που εφαρμόζονται στη χώρα και/ή στον οργανισμό όπου εργάζεται πράγματι κάθε συγκεκριμένο μέλος του προσωπικού. iii) δεν είναι ανακτήσιμες από τον εργοδότη. iv) τηρούνται οι γενικές αρχές (πχ ίση μεταχείρισης μεταξύ των υπαλλήλων του Δικαιούχου) και οι κανόνες που ισχύουν για συνεισφορά στα συγκεκριμένα ταμεία. <p>5. Στο μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης προστίθεται και το ανάλογο ποσό από τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου τα οποία χορηγούνται</p>			

² Η επιλογή αυτή αφορά σε Απλουστευμένη Επιλογή Κόστους αλλά περιλαμβάνεται στον πίνακα για σκοπούς ολοκληρωμένης πληροφόρησης των επιλογών στην κατηγορία δαπάνης αμοιβές προσωπικού.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	<p>σε τακτική βάση και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες και δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμού του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης.</p> <p>6. Δαπάνες για αμοιβές φυσικών προσώπων, ανεξάρτητα από τη σχέση τους με το δικαιούχο, τα οποία είτε 1) συμμετέχουν σε επιτροπές, ομάδες εργασίας κ.λπ. για την υλοποίηση έργων, είτε 2) συνιστώνται και συγκροτούνται με διοικητικές ή κανονιστικές πράξεις και λειτουργούν εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας, είναι επιλέξιμες.</p>			
ΕΝΟΙΚΙΑ	<p>Ενοίκια και λειτουργικές μισθώσεις είναι επιλέξιμα αν το αντικείμενο της μίσθωσης ή του ενοικίου χρησιμοποιείται για σκοπούς εκτέλεσης του συγχρηματοδοτούμενου έργου και αφού ο Δικαιούχος αποδεικνύει ότι η χρήση μίσθωσης ή ενοικίου είναι η πλέον συμφέρουσα οικονομικά λύση.</p> <p>Στις περιπτώσεις ενοικίασης κτιρίων ή εξοπλισμού από μη κυβερνητικά τμήματα ο Δικαιούχος θα πρέπει να αποδεικνύει ότι η χρήση μίσθωσης ή ενοικίου είναι η πλέον συμφέρουσα οικονομικά λύση.</p> <p>Δαπάνες που σχετίζονται με καταμερισμό ενοικίων ή μισθώσεων μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες αν ο καταμερισμός γίνεται σε λογική βάση (που θα συμφωνείται κατά περίπτωση με τον Ενδιάμεσο Φορέα).</p> <p>Όσο αφορά συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων που περιλαμβάνουν ρήτρα αγοράς ή προβλέπουν ελάχιστη περίοδο</p>	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΚΤ ΕΤΘΑ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ενοίκια εδαφικών εκτάσεων ➤ Ενοίκια κτιρίων - τεχνικών έργων ➤ Ενοίκια μηχανημάτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ➤ Ενοίκια εκθεσιακών χώρων ➤ Ενοίκια μηχανογραφικών μέσων ➤ Ενοίκια λοιπού εξοπλισμού ➤ Ενοίκια μίσθωσης (Leasing)/Ενοικιαγορά 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποδεικτικά ότι το ενοίκιο αποτελεί την πλέον συμφέρουσα οικονομικά λύση (σε σύγκριση με την αγορά του αντικειμένου) (για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΤΘΑ) • Έγκριση από την Επιτροπή Ενοικίων του Υπουργείου Οικονομικών, σε περίπτωση ενοικίασης κτιρίου από Υπουργείο ή Κυβερνητικό Τμήμα • Ενοικιαστήριο έγγραφο ή/και λεπτομερή-τιμολόγια • Απόδειξη πληρωμής • Υπεύθυνη Δήλωση από τον ιδιοκτήτη ότι το πάγιο στοιχείο δεν τυγχάνει άλλης κρατικής επιχορήγησης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	χρηματοδοτικής μίσθωσης ίση με τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του πάγιου στοιχείου, επιλέξιμη θεωρείται η καθαρή αξία του πάγιου στοιχείου. Μισθώσεις που είναι ήδη αντικείμενο κρατικής επιχορήγησης δεν είναι επιλέξιμες.			
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ (ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ / ΕΜΠΕΙΡΟ-ΓΝΩΜΟΝΕΣ/ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΛΠ)	<p>Δαπάνες που αφορούν επαγγελματικά έξοδα που συνδέονται άμεσα με το σχετικό έργο και είναι αναγκαία για την προετοιμασία ή εκτέλεση του ή σχετίζονται με ειδικούς όρους ή απαιτήσεις του Ενδιάμεσου Φορέα και της Διαχειριστικής Αρχής, είναι επιλέξιμες. Συμβάσεις υπεργολαβίας με μεσάζοντες ή σύμβουλους των οποίων η αμοιβή εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού κόστους των έργων είναι επιλέξιμες μόνο αν οι πληρωμές δικαιολογούνται από το Δικαιούχο με βάση την πραγματική αξία της εργασίας ή των υπηρεσών που παρασχέθηκαν.</p> <p>Σε όλες τις περιπτώσεις η ευθύνη για τις εργασίες που ανατέθηκαν σε τρίτους βαρύνει το Δικαιούχο.</p> <p>Κόστος συμβούλων που θα συμβληθούν με το Δικαιούχο για τη διαχείριση κάποιου έργου είναι επιλέξιμο. Σημειώνεται ότι το συνολικό κόστος για τη Διαχείριση εξαρτάται από τη φύση του κάθε έργου και θα ελέγχεται κατά περίπτωση από τον Ενδιάμεσο Φορέα. Το κόστος Διαχείρισης ενδείκνυται να μην υπερβαίνει το 5% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, εκτός από περιπτώσεις που δικαιολογούνται από τη φύση του έργου (και εγκρίνονται από τον Ενδιάμεσο Φορέα). Το ποσοστό ελέγχεται στο στάδιο έγκρισης του έργου από τον Ενδιάμεσο Φορέα βάσει της κατανομής των επιλέξιμων δαπανών του έργου σε προγραμματισμένες Νομικές Δεσμεύσεις.</p>	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΚΤ ΕΤΘΑ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αμοιβές και έξοδα δικηγόρων ➤ Αμοιβές και έξοδα συμβολαιογράφων ➤ Αμοιβές και έξοδα τεχνικών ➤ Αμοιβές και έξοδα οργανωτών - μελετητών - ερευνητών ➤ Αμοιβές και έξοδα ελεγκτών/ λογιστών (ως μελετητών) ➤ Έξοδα εργολήπτη ➤ Αμοιβές και έξοδα λοιπών ελεύθερων επαγγελματιών ➤ Τέλος εγγραφής σε σεμινάρια / εργαστήρια κλπ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Συμβόλαιο που να εξηγεί το είδος του στόχου / της δραστηριότητας που θα αναπτυχθεί, τη διάρκεια, τη συνολική αμοιβή και τα ποσοστά αμοιβής, όπου εφαρμόζονται • Λεπτομερή τιμολόγια • Παραδοτέα με βάση το συμβόλαιο (όπου εφαρμόζεται) • Σημείωμα/πιστοποιητικό παραλαβής παραδοτέων από το αρμόδιο σώμα για την παρακολούθηση/παραλαβή των παραδοτέων της σύμβασης • Απόδειξη πληρωμής
ΑΓΟΡΑ	Οι δαπάνες για αγορά αναλώσιμων είναι	ΕΤΠΑ/ΤΣ	➤ Υλικά άμεσης ανάλωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Συμβόλαιο με τον ανάδοχο παροχής προμηθειών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΑΝΑΛΩΣΙ-ΜΩΝ (ΕΡΓΑΛΕΙΑ, ΥΛΙΚΑ ΚΛΠ)	<p>επιλέξιμες όταν μπορεί να αποδειχθεί από το Δικαιούχο ότι συνδέονται είτε αποκλειστικά (για άμεσες δαπάνες) είτε έμμεσα (για έμμεσες δαπάνες) με το συγχρηματοδοτούμενο έργο. Πρέπει να υποστηρίζονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή άλλα λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος.</p> <p>Οι δαπάνες για αγορά αναλώσιμων ως έμμεσες δαπάνες θα θεωρούνται επιλέξιμες σε λογική βάση κατανομής που θα συμφωνείται με τον Ενδιάμεσο Φορέα. Η επιλογή του συντελεστή κατανομής θα πρέπει να δικαιολογείται από το Δικαιούχο και να συμφωνείται με τον Ενδιάμεσο Φορέα.</p>	EKT ETΘΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Λεπτομερές τιμολόγιο • Απόδειξη πληρωμής • Αποδεικτικά για την τήρηση των προνοιών των ισχυόντων νόμων και κανονισμών • Υπολογισμός συντελεστή κατανομής (για έμμεσες δαπάνες) <p>Στην περίπτωση άμεσων δαπανών θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αποκλειστική σύνδεση των δικαιολογητικών με το συγκεκριμένο έργο (π.χ. αναγραφή του τίτλου ή/και του κωδικού του έργου στα παραστατικά).</p>
ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣ ΕΙΣ/ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ	Η δαπάνη συντήρησης/επισκευής εξοπλισμού που ανήκει στο δικαιούχο και χρησιμοποιείται στο έργο είναι επιλέξιμη εφόσον αιχάνει την αξία του παγίου στοιχείου σύμφωνα τα προβλεπόμενα στην εθνική νομοθεσία και η δαπάνη απόσβεσης του παγίου δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη στο πλαίσιο της πράξης. Η δαπάνη προληπτικής συντήρησης του εξοπλισμού και αγοράς αναλώσιμων για την ορθή λειτουργία του κατά τη διάρκεια χρήσης του εξοπλισμού στο έργο δεν είναι επιλέξιμη.	ΕΤΠΑ/ΤΣ ETΘΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Συμβόλαιο με τον ανάδοχο παροχής των υπηρεσιών όπου να παρουσιάζονται αναλυτικά οι εργασίες που ανατίθενται, το κόστος της κάθε εργασίας, και το συνολικό κόστος (όπου απαιτείται) • Λεπτομερές τιμολόγιο • Απόδειξη πληρωμής • Κατάλογος στοιχείων πάγιου ενεργητικού (Fixed Asset Register) σε μορφή λογιστικού φύλλου (spreadsheet) που να αναφέρει λεπτομέρειες κόστους και απόσβεσης όλων των πάγιων στοιχείων (ή ομάδας πάγιων στοιχείων) που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο μέχρι την ημερομηνία υποβολής του συγκεκριμένου Δελτίου Δαπανών.
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ/ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΑ	Δαπάνες για έξοδα ταξιδιών είναι επιλέξιμες μόνο αν τα ταξίδια γίνονται αποκλειστικά για σκοπούς του έργου. Το επιλέξιμο ποσό θα είναι το ποσό που υπολογίζεται ως αποζημίωση του υπαλλήλου με βάση τους κανονισμούς της κυβέρνησης, όπως καθορίζονται στις σχετικές εγκυκλίους του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ή με βάση τους ισχύοντες κανονισμούς για τον κάθε Δικαιούχο (με την έγκριση του Ενδιάμεσου Φορέα).	ΕΤΠΑ/ΤΣ EKT ETΘΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγια ταξιδιού που πληρώθηκαν απευθείας από τον οργανισμό / ίδρυμα, και αποδείξεις πληρωμής • Αίτημα αποζημίωσης, με τα απαραίτητα σχετικά αποδεικτικά σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες (per diem allowance) ή τις διαδικασίες του οργανισμού, σχετικά με τα έξοδα που επωμίσθηκε το άτομο που συμμετείχε στην αποστολή • Σε περίπτωση όπου χρησιμοποιήθηκε ιδιόκτητο αυτοκίνητο, αίτημα αποζημίωσης με “mileage sheet” - φύλλο χρέωσης οδοιπορικών, σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες και χρησιμοποιώντας την καθορισμένη τιμή

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
				<p>ανά μονάδα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οποιαδήποτε άλλα αποδεικτικά στοιχεία όπως ημερήσια διάταξη, πρακτικά συνεδρίας κλπ
ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ / ΧΟΡΗΓΙΕΣ	Τα επιδόματα ή οι μισθοί που καταβάλλονται από τρίτο μέρος στους συμμετέχοντες σε κάποιο έργο μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμα εάν καλύπτονται από τις πρόνοιες της κατηγορίας «εισφορές σε είδος».	EKT	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Επιδόματα εκπαιδεύμενων/ εκπαιδευτών ➢ Άλλα επιδόματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Αίτηση για επίδομα • Αξιολόγηση, έγκριση του επιδόματος και συμβόλαιο/συμφωνία μεταξύ Δικαιούχου και Συμμετέχοντα για καταβολή του επιδόματος • Απόδειξη είσπραξης ή έλεγχος του επιδόματος από το Συμμετέχοντα • Απόδειξη ολοκλήρωσης της εργασίας που απαιτείται για την καταβολή επιδόματος. • Παρουσιόλογια • Έντυπα καταγραφής εργασίας
ΑΛΛΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<p>Άλλα έξοδα που συνδέονται άμεσα και αποκλειστικά με το έργο.</p> <p>Δαπάνες για τραπεζικά έξοδα είναι επιλέξιμες μόνο όπου αφορούν έξοδα λογαριασμών που ανοίχτηκαν ειδικά για τα έργα. Τραπεζικές χρεώσεις που σχετίζονται με πληρωμές που έγιναν για το έργο είναι επιλέξιμες ενώ οι χρεωστικοί τόκοι δεν είναι επιλέξιμοι.</p> <p>Το κόστος εγγυήσεων που παρέχονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (στο βαθμό που οι εγγυήσεις απαιτούνται από την εθνική ή την ενωσιακή νομοθεσία) είναι επιλέξιμο.</p> <p>Έξοδα σεμιναρίων/ συνεδριάσεων/ διοργανώσεων είναι επιλέξιμα αν αυτές (τεκμηριωμένα) αφορούν στο έργο (Δικαιούχος διοργανώνει σεμινάριο, συνεδρία κλπ στα πλαίσια του έργου).</p>	ETΠΑ/ΤΣ EKT ETΘΑ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Τραπεζικά έξοδα ➢ Κόστος εγγυήσεων ➢ Έξοδα διοργάνωσης σεμιναρίων / συνεδριάσεων / διοργανώσεων ➢ Διάφορα έξοδα προβολής και διαφήμισης ➢ Έντυπα ➢ Έξοδα δημοσίευσης αγγελιών και ανακοινώσεων ➢ Έξοδα λοιπών δημοσιεύσεων 	<p><u>Άλλα έξοδα - Συνεδριάσεις και διοργανώσεις</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμβόλαιο με τον ανάδοχο παροχής υπηρεσιών • Λεπτομερές τιμολόγιο και αποδείξεις πληρωμής • Οποιαδήποτε άλλα αποδεικτικά έγγραφα όπως ημερήσια διάταξη και / ή πρακτικά συνεδρίασης.
ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΕΙΔΟΣ	Οι συνεισφορές σε είδος υπό μορφή παροχής εργασιών, αγαθών, υπηρεσιών, γης και ακινήτων για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί πληρωμή που να τεκμηριώνεται με τιμολόγια ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, μπορεί να συνιστούν επιλέξιμη δαπάνη, υπό την προϋπόθεση ότι το επιτρέπουν οι κανόνες	ETΠΑ/ΤΣ EKT ETΘΑ	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Συμβουλευτικές και επαγγελματικές υπηρεσίες ➢ Εδαφικές εκτάσεις, Μηχανήματα, Υλικά 	<ul style="list-style-type: none"> • Στην περίπτωση εισφοράς επαγγελματικής εργασίας, εκτίμηση του χρόνου και του κόστους ανά ώρα. Για τον υπολογισμό του κόστους θα πρέπει να χρησιμοποιείται το ωρομίσθιο (η ωριαία αμοιβή) που καταβάλλεται υπό κανονικές συνθήκες για παρόμοιας φύσης εργασία (κατόπιν συμφωνίας με τον Ενδιάμεσο Φορέα) • Παραδοτέα της εργασίας (όπου εφαρμόζεται) • Δελτίο καταγραφής χρόνου (time sheet), ορθά

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	<p>επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ και του προγράμματος και πληρούνται όλα τα κατωτέρω κριτήρια:</p> <p>α) η δημόσια υποστήριξη που καταβάλλεται για το έργο που περιλαμβάνει εισφορές σε είδος δεν υπερβαίνει τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη, εξαιρουμένων των εισφορών σε είδος, κατά την περάτωση του έργου.</p> <p>β) η αξία που αποδίδεται στις εισφορές σε είδος δεν υπερβαίνει τις δαπάνες που είναι γενικά αποδεκτές στην εν λόγω αγορά.</p> <p>γ) η αξία και η χορήγηση της συνεισφοράς μπορεί να αποτιμηθεί και να επαληθευθεί ανεξάρτητα.</p> <p>δ) στην περίπτωση παροχής γης ή ακινήτων, μπορεί να πραγματοποιηθεί πληρωμή σε μετρητά για τους σκοπούς σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ετήσιου ονομαστικού ύψους που δεν υπερβαίνει την μία νομισματική μονάδα του κράτους μέλους.</p> <p>ε) στην περίπτωση εισφορών σε είδος υπό μορφή άμισθης εργασίας, η αξία της εν λόγω εργασίας αποτιμάται με βάση τον επαληθευμένο χρόνο εργασίας και τον συντελεστή αμοιβής για ισοδύναμη εργασία.</p> <p>Η αξία της γης ή των ακινήτων που αναφέρεται στο στοιχείο δ) πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα και δεν υπερβαίνει το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για το έργο. Για εγκαταλειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το όριο μπορεί να αυξηθεί υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά για έργα που αφορούν διατήρηση του περιβάλλοντος.</p> <p>Για έργα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ,</p>			<p>συμπληρωμένο και υπογραμμένο τόσο από τον υπάλληλο όσο και από τον προϊστάμενό του</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στην περίπτωση εισφοράς εδαφικών εκτάσεων, εκτίμηση του κτηματολογίου ή άλλου ανεξάρτητου εκτιμητή (κατόπιν συμφωνίας με τον Ενδιάμεσο Φορέα) • Στην περίπτωση εισφοράς εξοπλισμού, εκτίμηση ανεξάρτητου εκτιμητή.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	οι συνεισφορές σε είδος με τη μορφή επιδομάτων ή μισθών που καταβάλλονται από τρίτον υπέρ των συμμετεχόντων σε ένα έργο δύνανται να είναι επιλέξιμες για συνδρομή από το ΕΚΤ, εφόσον οι συνεισφορές σε είδος γίνονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών κανόνων και δεν υπερβαίνουν το κόστος που βαρύνει τον τρίτο.			
ΓΕΝΙΚΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	<p>Δαπάνες για τηλεφωνικά έξοδα, έξοδα τηλεομοιοτυπών και άλλα γενικά λειτουργικά έξοδα θεωρούνται επιλέξιμες.</p> <p>Γενικά λειτουργικά έξοδα ως έμμεσες δαπάνες θα θεωρούνται επιλέξιμα σε λογική βάση κατανομής που θα συμφωνείται με τον Ενδιάμεσο Φορέα.</p> <p>Ο συντελεστής κατανομής των γενικών εξόδων θα πρέπει να είναι κοινός για όλα τα γενικά έξοδα του συγκεκριμένου έργου όπου είναι δυνατό και η επιλογή του να δικαιολογείται από το Δικαιούχο και να συμφωνείται με τον Ενδιάμεσο Φορέα (βλ. πρότυπο Δελτίου Καταμερισμού Γενικών Εξόδων στο Παράρτημα I).</p>	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΚΤ ΕΤΘΑ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Τηλεφωνικά έξοδα: τηλέφωνα, τηλεομοιότυπα, διαδίκτυο ➤ Εκτυπωτικά έξοδα: μελάνι, χαρτί, έξοδα εκτυπωτών ➤ Ταχυδρομικά έξοδα και έξοδα αποστολής ➤ Ηλεκτρική και άλλη ενέργεια για θέρμανση, φωτισμό και κλιματισμό ➤ Νερό ➤ Αποσβέσεις στοιχείων πάγιου ενεργητικού ➤ Έξοδα γραφικής ύλης (π.χ. μολύβια, στυλό, φάκελοι, ηλεκτρονικά μέσα αποθήκευσης πληροφοριών) ➤ Ασφάλεια περιουσιακών στοιχείων ➤ Κόστος φύλαξης κτιρίων ➤ Υλικά καθαρισμού και αμοιβές καθαριστών και καθαριστριών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Λεπτομερή τιμολόγια • Κατάλογος εξόδων που θα κατανεμηθούν • Υπολογισμός συντελεστή κατανομής • Αποδείξεις πληρωμών <p>Στην περίπτωση άμεσων δαπανών θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αποκλειστική σύνδεση των δικαιολογητικών με το συγκεκριμένο έργο (π.χ. αναγραφή του τίτλου ή/και του κωδικού του έργου στα παραστατικά).</p>
ΦΠΑ	Ο ΦΠΑ αποτελεί διακριτή κατηγορία δαπάνης μόνο στις περιπτώσεις παρόχων του εξωτερικού για τους οποίους ακολουθείται η διαδικασία καταβολής του μέσω αντίστροφης	ΕΤΠΑ/ΤΣ ΕΚΤ		<ul style="list-style-type: none"> • Φορολογική δήλωση (σε περίπτωση καταβολής ΦΠΑ μέσω αντίστροφης χρέωσης). • Πιστοποίηση από τον έφορο Φ.Π.Α. (ή αντίστοιχης αρμόδιας αρχής για παρόχους εξωτερικού) που να

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
	<p>χρέωσης.</p> <p>Όσον φορά στον ΦΠΑ που εφαρμόζεται στις υπόλοιπες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών, αυτός δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη, εκτός από τις περιπτώσεις που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για το ΦΠΑ. Στις περιπτώσεις όπου ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται εν μέρει για δραστηριότητες που αφορούν στο συγχρηματοδοτούμενο έργο και για άλλες δραστηριότητες του οργανισμού και δεν μπορεί να ανακτηθεί, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος κατά το ποσοστό που αφορά στο συγχρηματοδοτούμενο έργο. Ο επιλέξιμος ΦΠΑ που εφαρμόζεται στις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών δεν αποτελεί διακριτή κατηγορία δαπάνης, αλλά εφαρμόζεται με βάση την εθνική νομοθεσία σε κάθε δαπάνη.</p>	ΕΤΘΑ		<p>αναφέρει ότι ο Δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα ανάκτησης για κανένα ποσό ΦΠΑ που επιβάλλεται σε αυτόν από πρόσωπα που θα του παραδίδουν αγαθά ή θα του παρέχουν υπηρεσίες που αφορούν το συγχρηματοδοτούμενο έργο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγιο για επιλέξιμο προϊόν ή υπηρεσία • Απόδειξη πληρωμής

Επιπλέον των ανωτέρω, σημειώνονται τα εξής:

- Όλες οι κατηγορίες δαπανών του παραπάνω πίνακα που υπολογίζονται στη βάση πραγματικού κόστους, μπορούν να είναι είτε άμεσες είτε έμμεσες, με εξαίρεση τις ακόλουθες, οι οποίες μπορούν να είναι μόνο άμεσες:
 - Αγορά Γης
 - Αγορά Κτηρίων
 - Οικοδομικά / Τεχνικά και άλλα κατασκευαστικά έργα
 - Εξοπλισμός / Μηχανήματα / Έπιπλα
 - Λογισμικά Προγράμματα και Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού
 - Επιδόματα / Χορηγίες.
- Δαπάνες στα πλαίσια Τεχνικής Βοήθειας μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες για όλα τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - Μισθοί και αμοιβές αποσπασμένων/τοποθετημένων λειτουργών (π.χ. στους ΕΦ ή τη Διαχειριστική Αρχή)
 - Μισθοί και αμοιβές λειτουργών που αναλαμβάνουν ειδικά καθήκοντα με εντολή του προϊσταμένου τους (π.χ. λειτουργών των ΕΦ ή της ΔΑ που αναλαμβάνουν καθήκοντα προετοιμασίας και ωρίμανσης έργων, ή παρακολούθησης και ελέγχου έργων και προγραμμάτων)
 - Οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες απαιτούνται για την παρακολούθηση και έλεγχο των έργων που συγχρηματοδοτούνται στα πλαίσια των ΕΠ και εμπίπτουν σε μια από τις υπόλοιπες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του παραπάνω πίνακα.
- Οι δαπάνες στα πλαίσια Τεχνικής Βοήθειας ως έμμεσες δαπάνες, θα θεωρούνται επιλέξιμες σε λογική βάση κατανομής που θα συμφωνείται με τον Ενδιάμεσο Φορέα. Όσον αφορά στους μισθούς στα πλαίσια τεχνικής Βοήθειας, για λειτουργούς που ασχολούνται μόνο με συγχρηματοδοτούμενα έργα μπορούν να χρησιμοποιούνται τα ποσοστά κατανομής του προϋπολογισμού των δράσεων τεχνικής Βοήθειας.
- Ως μη επιλέξιμες δαπάνες προς χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΤΣ, ορίζονται (παρ. 3 του άρθρου 3 του Καν. 1302/2013 και παρ. 2 του άρθρου 2 του Καν. 1300/2013):
 - α) ο παροπλισμός ή η κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής·
 - β) επενδύσεις για την επίτευξη της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από δραστηριότητες που παρατίθενται στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος I της οδηγίας 2003/87/EK·
 - γ) η παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού·
 - δ) η ενίσχυση επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες, κατά την έννοια των ενωσιακών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

ε) επενδύσεις σε υποδομές αερολιμένων, εκτός και εάν συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος ή συνοδεύονται από επενδύσεις που είναι αναγκαίες για τον περιορισμό ή τη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

- Ως μη επιλέξιμες ενέργειες στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ, ορίζονται (άρθρο 11 του Καν. 508/2014):
 - α) δράσεις που αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα του σκάφους ή αφορούν εξοπλισμό για την αύξηση της ικανότητας του σκάφους να εντοπίζει αλιεύματα,
 - β) ναυπήγηση νέων αλιευτικών σκαφών ή εισαγωγή αλιευτικών σκαφών,
 - γ) προσωρινή ή οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων, εκτός εάν προβλέπεται ειδικά στον παρόντα κανονισμό,
 - δ) διερευνητική αλιεία,
 - ε) μεταβίβαση της κυριότητας μιας επιχείρησης,
- στ) άμεσος εμπλουτισμός των αποθεμάτων, εκτός εάν προβλέπεται ρητά ως μέτρο διατήρησης από νομική πράξη της Ένωσης ή σε περίπτωση του πειραματικού εμπλουτισμού αποθεμάτων.

VIII. ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ (1303/2013, Άρθρο 67.1β, γ, δ & 68)

Με τη χρήση των απλοποιημένων επιλογών κόστους (ΑΕΚ) (1303/2013, Άρθρο 67.1β, γ, δ & 68), οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με προκαθορισμένο τρόπο με βάση τις αποδόσεις, τα αποτελέσματα ή το ύψος άλλων δαπανών. Δεν χρειάζεται δηλαδή για τις δαπάνες αυτής της κατηγορίας να επαληθεύεται η επιλεξιμότητά τους μέσω του ελέγχου των σχετικών παραστατικών και λοιπών δικαιολογητικών εγγράφων.

Οι παραπάνω εναλλακτικές μορφές ΑΕΚ είναι δυνατόν να συνδυαστούν μόνο όταν καθεμία από αυτές καλύπτει διαφορετική κατηγορία δαπανών ή όταν χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα που αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου έργου ή διαδοχικών σταδίων ενός έργου.

Οι επιστροφές δαπανών από το κράτος-μέλος στον δικαιούχο και από την Επιτροπή στο κράτος-μέλος βασίζονται στην ίδια απλουστευμένη επιλογή κόστους (άρθρο 131 παράγραφος 2 του Καν. 1303/2013), με εξαίρεση τις ΑΕΚ του άρθρου 14.1 του Καν. 1304/2013 του ΕΚΤ, για τις οποίες οι επιστροφές δαπανών από την Επιτροπή στο κράτος-μέλος και από το κράτος-μέλος στον Δικαιούχο μπορούν να γίνονται σε διαφορετική βάση.

Σύμφωνα με το άρθρο 67 παρ. 5 του 1303/2013, οι δαπάνες που αφορούν σε ΑΕΚ θα πρέπει να καθορίζονται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) μιας δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου υπολογισμού που βασίζεται σε:
 - στατιστικά δεδομένα ή άλλες αντικειμενικές πληροφορίες ή
 - επαληθευμένα ιστορικά δεδομένα του κάθε δικαιούχου ή
 - στην εφαρμογή των συνήθων πρακτικών λογιστικής εγγραφής δαπανών μεμονωμένων δικαιούχων
- β) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων κλιμάκων κόστους κατά μονάδα, κατ' αποκοπή ποσών και κατ' αποκοπή ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλες πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο έργου και δικαιούχο
- γ) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων κλιμάκων κόστους κατά μονάδα, εφάπαξ ποσών και κατ' αποκοπή ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλα συστήματα για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο έργου και δικαιούχο

- δ) βάσει ποσοστών που καθορίζονται από τον παρόντα κανονισμό ή τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο
- ε) με ειδική μεθοδολογία για τον καθορισμό των ποσών που ορίζονται σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 67 παρ. 4 του Καν. 1303/2013, οι ΑΕΚ δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν σε ένα έργο ή σε μία Νομική Δέσμευση που αποτελεί μέρος ενός έργου όταν αυτό υλοποιείται αποκλειστικά μέσω διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, η δυνατότητα και οι όροι χρήσης ΑΕΚ θα καθορίζονται στη Σχετική Πρόσκληση (για έργα δημοσίων συμβάσεων) ή στο σχετικό Σχέδιο Χορηγιών (για έργα σχεδίων χορηγιών).

Στον πίνακα που ακολουθεί δίνεται αναλυτική καταγραφή των κανονιστικών όρων που αφορούν στην εφαρμογή ΑΕΚ, σύμφωνα με τα άρθρα 67 και 68 του Κανονισμού 1303/2013, τα άρθρα 20 και 21 του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού 480/2014 και το άρθρο 14 του Κανονισμού 1304/2013 (ΕΚΤ). Αναλυτικά, για κάθε ΑΕΚ, δίνονται:

- Η μορφή της ΑΕΚ
- Το σχετικό κανονιστικό άρθρο που επιτρέπει την χρήση της
- Τα ευρωπαϊκά ταμεία στα οποία μπορεί να εφαρμόζεται
- Οι τυχόν ειδικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη χρήση της
- Οι σχετικές αναφορές στις «Οδηγίες σχετικά με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους (ΑΕΚ), Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) - EGESIF_14-0017» ή το «Επεξηγηματικό σημείωμα σχετικά με τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους και τα κατ' αποκοπή ποσά που εγκρίνονται δυνάμει του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 1304/2013, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)».

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΕΚ	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ	ΜΟΡΦΗ ΑΕΚ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΟΔΗΓΙΩΝ ΕΕ
Υπολογισμός δαπανών με βάση τυποποιημένες κλίμακες κόστους κατά μονάδα	67.1β του 1303	Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους	ΕΔΕΤ	Καθορισμός δαπανών βάσει των μεθόδων του άρθρου 67.5 του 1303 (στοιχεία α, β, γ)	Παρ. 3.1 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ
Υπολογισμός δαπανών με βάση κατ' αποκοπή ποσά	67.1γ του 1303	Κατ' αποκοπή ποσά	ΕΔΕΤ	1. Καθορισμός δαπανών βάσει των μεθόδων του άρθρου 67.5 του 1303 (στοιχεία α, β, γ) 2. Δημόσια συνεισφορά έως 100.000 €	Κεφ. 4 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ
Υπολογισμός δαπανών με βάση κατ' αποκοπή χρηματοδότηση που καθορίζεται με την εφαρμογή ποσοστού σε μια ή περισσότερες προκαθορισμένες κατηγορίες δαπανών	67.1δ του 1303	Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση βάσει ποσοστού επί κατηγοριών δαπανών	ΕΔΕΤ	Καθορισμός δαπανών βάσει των μεθόδων του άρθρου 67.5 του 1303 (στοιχεία α, β, γ)	Παρ. 2.1 και 2.2.2 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ
Υπολογισμός έμμεσων δαπανών με εφαρμογή κατ' αποκοπή ποσοστού έως 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών	68.1α του 1303	Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση βάσει ποσοστού επί κατηγοριών δαπανών	ΕΔΕΤ	Καθορισμός δαπανών βάσει των μεθόδων του άρθρου 67.5 του 1303 (στοιχεία α, γ)	Παρ. 2.2.1 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ
Υπολογισμός έμμεσων δαπανών με εφαρμογή κατ' αποκοπή ποσοστού έως 15 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού	68.1β του 1303	Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση βάσει ποσοστού επί κατηγοριών δαπανών	ΕΔΕΤ	Χωρίς καμία προϋπόθεση	Παρ. 2.2.1 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ
Υπολογισμός έμμεσων δαπανών με εφαρμογή με εφαρμογή κατ' αποκοπή ποσοστού των επιλέξιμων άμεσων δαπανών βάσει υφιστάμενων μεθόδων και ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλες πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο έργου και δικαιούχων	68.1γ του 1303	Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση βάσει ποσοστού επί κατηγοριών δαπανών	ΕΔΕΤ	Έκδοση σχετικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης που καθορίζει τη μέθοδο και τους όρους εφαρμογής της ΑΕΚ. (Έως στιγμής έχει εκδοθεί ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός 480/2014 - Άρθρα 20 και 21, όπου για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών προβλέπεται η εφαρμογή μεθόδων βάσει κατ' αποκοπή ποσοστών που εφαρμόζονται στα προγράμματα «Ορίζων 2020» και «LIFE».)	Παρ. 2.2.1 και 5.3.1.2 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ
Υπολογισμός δαπανών προσωπικού: Ωριαίες δαπάνες προσωπικού = τελευταίες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης / 1720 ώρες	68.2 του 1303	Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους	ΕΔΕΤ	Οι τελευταίες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης πρέπει να τεκμηριώνονται μέσω λογαριασμών, εκθέσεων επί των μισθών κλπ.	Παρ. 3.2 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΕΚ	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ	ΜΟΡΦΗ ΑΕΚ	ΤΑΜΕΙΑ	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΟΔΗΓΙΩΝ ΕΕ
Επιστροφή δαπανών από την Επιτροπή στο κράτος-μέλος υπολογιζόμενων με βάση τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους και κατ' αποκοπή ποσά που προσδιορίζονται από την Επιτροπή (ανεξάρτητα αν η μέθοδος εφαρμοστεί και για διαδικασίες πληρωμής Δικαιούχων)	14.1 του 1304	<ul style="list-style-type: none"> Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους Κατ' αποκοπή ποσά 	EKT	<p>'Έκδοση σχετικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης που καθορίζει τον τύπο των καλυπτόμενων έργων, τους ορισμούς των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και των κατ' αποκοπή ποσών καθώς και των αντίστοιχων μέγιστων ποσών.</p> <p>Θα πρέπει προηγουμένως το κράτος-μέλος να έχει υποβάλει στοιχεία προς εξέταση από την Επιτροπή μέσω ειδικής φόρμας του κοινού συστήματος διαχείρισης πόρων («SFC 2014»).</p>	Επεξηγηματικό σημείωμα για ΑΕΚ του 14.1 του 1304
Κατ' αποκοπή ποσοστό έως 40% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού για τον υπολογισμό όλων των άλλων δαπανών του έργου	14.2 του 1304	Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση βάσει ποσοστού επί κατηγοριών δαπανών	EKT	Χωρίς καμία προϋπόθεση	Παρ. 2.2.3 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ
Υπολογισμός ΑΕΚ με βάση εκ των προτέρων συμφωνηθέν σχέδιο προϋπολογισμού	14.3 του 1304	<ul style="list-style-type: none"> Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους Κατ' αποκοπή ποσά Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση βάσει ποσοστού επί κατηγοριών δαπανών 	EKT	<p>1. Δημόσια συνεισφορά έως 100.000 €</p> <p>2. Εκπόνηση προϋπολογισμού του έργου που συμφωνείται εκ των προτέρων μεταξύ ΔΑ/ΕΦ και Δικαιούχου</p>	Παρ. 5.6 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ
Υποχρεωτική εφαρμογή ΑΕΚ	14.4 του 1304	<ul style="list-style-type: none"> Τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους Κατ' αποκοπή ποσά Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση βάσει ποσοστού επί κατηγοριών δαπανών 	EKT	<p>Δημόσια συνεισφορά έως 50.000 €, με εξαίρεση:</p> <ul style="list-style-type: none"> Έργα που υλοποιούνται αποκλειστικά μέσω ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 67.4 του 1303) Έργα Σχεδίων Χορηγιών, όπου οι όροι χρήσης ΑΕΚ θα καθορίζονται στο Σχέδιο Χορηγιών. 	Παρ. 1.5 των Οδηγιών ΑΕΚ ΕΔΕΤ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΝΤΥΠΑ

Για σκοπούς τεκμηρίωσης των επιλέξιμων δαπανών, σε ορισμένες περιπτώσεις, χρειάζεται η τήρηση και υποβολή συγκεκριμένων εντύπων. Στο Παράρτημα αυτό παρουσιάζονται ενδεικτικά κάποια πρότυπα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι Δικαιούχοι στις περιπτώσεις που τέτοια έντυπα δεν τηρούνται ούτως ή άλλως από τον οργανισμό στον οποίο ανήκουν. Τα έντυπα που παρουσιάζονται είναι:

- Δελτίο Καταγραφής Χρόνου (Timesheet)
- Δελτίο Καταμερισμού Γενικών Εξόδων
- Κατάλογος Στοιχείων Πάγιου Ενεργητικού

ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΧΡΟΝΟΥ

Στις περιπτώσεις όπου μέρος των εξόδων μισθοδοσίας κάποιου υπαλλήλου είναι επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση από τα Ταμεία ή το ΕΤΘΑ, τότε Δελτία Δαπανών που υποβάλλονται θα πρέπει να συνοδεύονται από Δελτία Καταγραφής Χρόνου που να υποστηρίζουν τα ποσά που παρουσιάζονται στο κάθε Δελτίο Δαπανών.

Στη σελίδα 42 παρουσιάζεται Πρότυπο Δελτίο Καταγραφής Χρόνου το οποίο μπορεί να χρησιμοποιείται για το σκοπό αυτό.

Στο Δελτίο πρέπει να αναγράφεται ο μήνας και το έτος αναφοράς καθώς και το όνομα του υπαλλήλου του οποίου ο μισθός θεωρείται επιλέξιμο κόστος. Αναγράφονται επίσης τα συγχρηματοδοτούμενα έργα στα πλαίσια των οποίων θα συγχρηματοδοτηθεί ο μισθός του υπαλλήλου κατά το συγκεκριμένο μήνα.

Ο λογιστής του οργανισμού βεβαιώνει το ύψος των απολαβών του υπαλλήλου για το συγκεκριμένο μήνα και αναγράφει τους αριθμούς των λογιστικών μερίδων στις οποίες φαίνεται η πληρωμή του υπαλλήλου.

Σε περίπτωση που το Δελτίο Καταγραφής Χρόνου υποβάλλεται από Κυβερνητικό Τμήμα τότε το ύψος του μισθού θα πρέπει να βεβαιώνεται από την αρμόδια διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου.

Με βάση τις μηνιαίες απολαβές του υπαλλήλου υπολογίζεται το κόστος ανά ώρα και στη συνέχεια το συνολικό κόστος που θα χρεωθεί σε κάθε συγχρηματοδοτούμενο έργο.

Σημειώνεται ότι όλα τα ποσά πρέπει να παρουσιάζονται με δυο δεκαδικά ψηφία π.χ. €130,71.

ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Στις περιπτώσεις όπου μέρος των γενικών εξόδων του οργανισμού/Τμήματος θα καταμερίζονται σε κάποια από τα συγχρηματοδοτούμενα έργα τότε θα πρέπει να υποβάλλεται μαζί με το δελτίο δαπανών και το δελτίο καταμερισμού γενικών εξόδων, πρότυπο του οποίου παρουσιάζεται στη σελίδα 43.

Σε αυτό θα καταγράφονται τα τιμολόγια που αφορούν σε πραγματικά έξοδα και τα αποδεικτικά στοιχεία για την πληρωμή τέτοιων εξόδων.

Ακολούθως θα σημειώνεται η μονάδα που θα χρησιμοποιηθεί ως μέτρο για τον καταμερισμό των εξόδων καθώς και το σύνολο των μονάδων με βάση τις οποίες θα κατανεμηθούν τα γενικά έξοδα κατά την υπό αναφορά περίοδο. (Π.χ. Μονάδα καταμερισμού: Αριθμός υπαλλήλων, Σύνολο μονάδων καταμερισμού για την περίοδο: 25). Στη συνέχεια συμπληρώνονται τα στοιχεία των συγχρηματοδοτούμενων έργων στα οποία θα καταμεριστούν τα γενικά έξοδα και οι μονάδες καταμερισμού που αντιστοιχούν στο κάθε έργο.

Αφού γίνουν οι υπολογισμοί τότε αναγράφεται το ύψος του ποσού που θα καταμεριστεί σε κάθε έργο.

Σημειώνεται ότι οι συντελεστές καταμερισμού και όλα τα ποσά πρέπει να παρουσιάζονται με δυο δεκαδικά ψηφία π.χ. 25,13%.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Στις περιπτώσεις που οι αποσβέσεις κάποιων στοιχείων Πάγιου Ενεργητικού είναι επιλέξιμες δαπάνες για συγχρηματοδότηση τότε θα πρέπει μαζί με το δελτίο δαπανών να υποβάλλεται και αρχείο/κατάλογος στοιχείων Πάγιου Ενεργητικού στο οποίο να παρουσιάζονται λεπτομέρειες για τα στοιχεία των οποίων οι αποσβέσεις είναι επιλέξιμες. Πρότυπος κατάλογος παρουσιάζεται στη σελίδα 44.

Θα πρέπει να παρουσιάζονται λεπτομέρειες όσο αφορά στην ημερομηνία απόκτησης του κάθε στοιχείου, το κόστος, τις συσσωρεμένες αποσβέσεις και τον υπολογισμό των αποσβέσεων για την περίοδο αναφοράς. Σημειώνεται ότι όλα τα ποσά και ποσοστά θα πρέπει να παρουσιάζονται με δυο δεκαδικά ψηφία.

ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΧΡΟΝΟΥ



ΑΡ. ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΕΤΟΣ ΜΗΝΑΣ

ΟΝΟΜΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ

ΕΡΓΟ	ΚΩΔ. ΟΠΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ
A		
B		
Γ		
Δ		

ΗΜΕΡ.	A	B	Γ	Δ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
ΣΥΝΟΛΟ							
ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΩΡΑ					(ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΑΠΟΛΑΒΕΣ / (1.720/12) * Η ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΛΑΒΕΣ / 1.720)		
ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΕΡΓΟ					ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΩΡΑ * ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ		

Ο πίνακας που ακολουθεί συμπληρώνεται μετά το τέλος του μήνα. Οι μηνιαίες απολαβές του κάθε υπαλλήλου βεβαιώνονται από τον υπεύθυνο λογιστή/ υπεύθυνο έργου της εταιρείας/τμήματος.

ΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ ΟΤΙ ΟΙ ΜΗΝΙΑΙΕΣ ΑΠΟΛΑΒΕΣ ΤΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΉΤΑΝ ΚΑΙ ΦΑΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΡΙΔΕΣ ΜΕ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

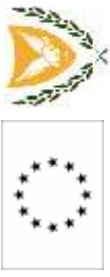
ΘΕΣΗ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΟ ΜΕΧΡΙ

ΑΡ. ΑΝΑΦΟΡΑΣ:



ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

A/A	Αρ. Τιμολογίου	Περιγραφή Εξόδου	Ημερομηνία Τηρούμενου Τηρούμενου	Επιλέξιμο Ποσό Τηρούμενου	Αρ. Αποδεκτικού Πληρωμής	Ημερομηνία Πληρωμής	Επιλέξιμο Ποσό Πληρωμής
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
							(α).....

ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ/ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΑΝΑΛΟΓΑ

ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΥ :	1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	2. ΕΜΒΑΣΟΝ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	3. ΜΙΣΘΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	4. ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	5.....
ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ:					(β).....

ΕΡΓΟ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΥ (γ)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΥ (Μονάδες Καταμερισμού Έργου/Σύνολο μονάδων καταμερισμού) {δ=γ}/(β)}	ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ (ε)=(α)χ(δ)
Α					
Β					
Γ					
Δ					

